

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

JAZYKOVÝ REŽIM EU V PRAXI: SROVNÁNÍ DOSTUPNOSTI DOKUMENTŮ
V ČEŠTINĚ, VE FRANCOUZŠTINĚ A V ANGLIČTINĚ NA WEBOVÝCH
STRÁNKÁCH TZV. AGENTUR EU SE SÍDLEM VE FRANCII

Vedoucí práce: JUDr. Mgr. Ivo Petřů, Ph.D.

Autor práce: Kateřina Vondrušová

Studijní obor: Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3.

2012

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 5. května 2012

.....
Kateřina Vondrušová

Na tomto místě bych chtěla poděkovat za odborné vedení, vstřícný přístup, cenné rady a čas, který mi při zpracování této práce věnoval JUDr. Mgr. Ivo Petru, Ph.D.

Anotace

Tématem této bakalářské práce je srovnání dostupnosti dokumentů v češtině, ve francouzštině a v angličtině na webových stránkách tzv. Agentur EU se sídlem ve Francii. Nejprve je v práci stručně popsán institucionální rámec Evropské unie a zejména postavení agentur Evropské unie v něm. Dále jsou představeny agentury, které mají sídlo ve Francii, tedy Odrůdový úřad Společenství, Evropská agentura pro železnice a Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia. Vzhledem k tomu, že téma práce úzce souvisí s problematikou jazykového režimu Evropské unie, další kapitola pojednává právě o něm. Následuje rozbor jazykové dostupnosti dokumentů dostupných na webových stránkách výše zmíněných agentur, nechybí ani popis struktury jednotlivých internetových stránek. Pro větší přehlednost jsou výsledky znázorněny pomocí grafů a tabulek a v závěru jsou potom zhodnoceny jak z kvantitativního, tak z kvalitativního hlediska.

Abstract

This bachelor thesis deals with the issue of linguistic regime of European Union in practice. The main purpose of this work is to compare accessibility of the documents in Czech, French and English on the websites of the EU Agencies settled in France.

The thesis briefly introduces institutional framework of the European Union with focus on European Union agencies. The following chapter describes the linguistic regime of European Union. The core of this work is the last chapter which aims to evaluate the linguistic accessibility of the documents on the websites of the Community Plant Variety Office, European Railway Agency and European Union Institute for Security Studies. The results of this analyse are illustrated in tables and graphs and at the end of this work they are evaluated both quantitatively and qualitatively.

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC EVROPSKÉ UNIE	10
2.1	ORGÁNY EU	11
2.1.1	<i>Základní orgány</i>	11
2.1.2	<i>Finanční orgány</i>	11
2.1.3	<i>Poradní orgány</i>	11
2.1.4	<i>Interinstitucionální orgány</i>	11
2.1.5	<i>Decentralizované orgány</i>	12
2.2	AGENTURY EVROPSKÉ UNIE	12
2.2.1	<i>Odrůdový úřad Společenství (CPVO – Community Plant Variety Office)</i> . 13	
2.2.2	<i>Evropská agentura pro železnice (ERA – European Railway Agency)</i>	14
2.2.3	<i>Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia (ISS – Institute for Security Studies)</i>	15
3	JAZYKOVÝ REŽIM EVROPSKÉ UNIE	17
3.1	MNOHOJAZYČNOST EVROPSKÉ UNIE.....	17
3.1.1	<i>Politika mnohojazyčnosti</i>	17
3.1.2	<i>Cíle Evropské unie v oblasti politiky mnohojazyčnosti</i>	18
3.1.3	<i>Překlady a tlumočení v Evropské unii</i>	19
3.1.4	<i>Nevýhody mnohojazyčnosti v Evropské unii</i>	20
3.2	ZÁSADA MNOHOJAZYČNOSTI V LEGISLATIVĚ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	21
3.3	AUTENTICKÉ, ÚŘEDNÍ, PRACOVNÍ, REGIONÁLNÍ A MENŠINOVÉ JAZYKY	23
3.3.1	<i>Autentické jazyky</i>	23
3.3.2	<i>Úřední jazyky</i>	24
3.3.3	<i>Pracovní jazyky</i>	25
3.3.4	<i>Regionální a menšinové jazyky</i>	25
4	DOSTUPNOST DOKUMENTŮ NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH	
	AGENTUR EU SE SÍDLEM VE FRANCII	28
4.1	ODRŮDOVÝ ÚŘAD SPOLEČENSTVÍ.....	29
4.1.1	<i>Popis a struktura internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství</i> . 29	
4.1.2	<i>Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Odrůdového úřadu Společenství v českém, francouzském a anglickém jazyce</i>	33
4.2	EVROPSKÁ AGENTURA PRO ŽELEZNICE	39

4.2.1	<i>Popis a struktura internetových stránek Evropské agentury pro železnice</i>	39
4.2.2	<i>Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Evropské agentury pro železnice v českém, francouzském a anglickém jazyce</i>	42
4.3	ÚSTAV EVROPSKÉ UNIE PRO BEZPEČNOSTNÍ STUDIA	48
4.3.1	<i>Popis a struktura internetových stránek Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia</i>	48
4.3.2	<i>Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Ústavu EU pro bezpečnostní studia v českém, francouzském a anglickém jazyce</i>	51
5	ZÁVĚR	57
	RESUMÉ	61
	GLOSÁŘ	64
	POUŽITÉ ZDROJE	67
	SEZNAMY OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	71
	PŘÍLOHA – TABULKY NALEZENÝCH DOKUMENTŮ	

1 Úvod

Evropská unie, v současné době sdružující 27 států, je domovem pro přibližně 500 milionů lidí. Její obyvatelé jsou různých národností, vyznávají odlišná náboženství, mají jiné kulturní tradice, ale také hovoří mnoha jazyky. Respektování jazykové rozmanitosti je jednou z nejdůležitějších zásad, které najdeme v Listině základních práv Evropské unie. Evropská unie proto pracuje prostřednictvím 23 úředních jazyků. A právě jazykový režim Evropské unie v praxi je tématem předkládané bakalářské práce. Jelikož v dnešní době je snad nejnepřístupnějším a zejména velice rychlým zdrojem informací internet, budu pracovat s webovými stránkami agentur Evropské unie se sídlem ve Francii. Hlavním cílem bude porovnat jazykovou dostupnost dokumentů na zmíněných stránkách v češtině, francouzštině a angličtině.

Téma mi přišlo vhodné vzhledem k tomu, že v rámci studovaného oboru Francouzský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod jsem se kromě studia francouzštiny a cizích jazyků vůbec setkala i s odbornými předměty a mezi nimi i s evropským právem.

První část této práce bude věnována institucionálnímu rámci Evropské unie. Nejprve stručně představím nejdůležitější instituce, které rozdělím do pěti skupin. Větší pozornost pak budu věnovat agenturám Evropské unie a podrobněji přiblížím činnost zejména těch, které mají sídlo ve Francii a jejichž internetovým stránkám se budu věnovat v druhé části práce. Jsou jimi Odrůdový úřad Společenství, Evropská agentura pro železnice a Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia.

Další kapitola bude zaměřena na rozbor jazykového režimu Evropské unie. V ní přiblížím cíle Evropské unie v oblasti politiky mnohojazyčnosti a prostředky, kterými jich dosahuje, ale také například její nevýhody. Dále se zaměřím na právní zakotvení mnohojazyčnosti v legislativě Evropských společenství. Následně potom představím druhy jazyků, se kterými se ve spojení s jazykovým režimem Evropské unie můžeme setkat - tedy autentické, úřední, pracovní a regionální a menšinové.

Druhou, prakticky zaměřenou částí a zároveň jádrem mé práce potom bude srovnání dostupnosti dokumentů na internetových stránkách zmíněných agentur. Nejprve se budu věnovat každé z těchto tří agentur zvlášť, popíši dostupnost jejich stránek a také jejich strukturu. Blíže přiblížím dokumenty, které je možné pod jednotlivými odkazy dohledat. Následně se zaměřím na kvantitativní rozbor dostupnosti dokumentů. Ty bude nutné nejprve rozdělit do jednotlivých kategorií tak, aby bylo

možné výsledky v rámci jednotlivých agentur porovnat i mezi sebou. Vzhledem k tomu, že činnost každé z těchto agentur je natolik specifická, bude jistě zajímavé zjistit, která z nich zveřejňuje na svých internetových stránkách nejvíce dokumentů dostupných ve všech jazycích. Zároveň bude zajímavé sledovat, jak velká část dokumentů bude dostupná i v češtině, která je, i když od vstupu České republiky do Evropské unie uplynulo již osm let, ve srovnání s angličtinou nebo francouzštinou mezi úředními jazyky Evropské unie stále spíše „nováčkem“. Pro větší přehlednost výsledky zpracuji do podoby grafů a tabulek.

Mou hypotézou je, že všechny dokumenty budou dostupné v angličtině, jelikož ta je stále více považována za hlavní světový jazyk. Také se ale domnívám, že vzhledem k tomu, že agentury mají svá sídla ve Francii a francouzština je stejně jako angličtina jedním z pracovních jazyků Evropské unie, bude naprostá většina dokumentů dostupná i ve francouzštině. Naopak v češtině bude podle mého názoru možné vyhledat pouze nejdůležitější dokumenty a legislativu.

Co se týká srovnání mezi jednotlivými agenturami, mým odhadem je, že nejvíce dokumentů dostupných ve všech třech zkoumaných jazycích nalezu na stránkách Odrůdového úřadu Společenství. Má domněnka vychází z povahy činnosti tohoto úřadu, na který se podle mého názoru může obracet největší část neodborné veřejnosti, která nemusí nutně ovládat některý ze světových jazyků.

Celkové zhodnocení zjištěných výsledků a jejich vzájemné porovnání bude provedeno v závěru, kde tak bude také potvrzena nebo vyvrácena stanovená hypotéza.

V první části své práce budu využívat odborných publikací zejména z oblasti evropského práva, ale také příslušných právních předpisů. Zejména ve třetí kapitole budu čerpat informace i z publikace Mnohojazyčnost Evropské unie a její důsledky pro českou právní praxi. V druhé části práce budu vzhledem k tématu práce využívat převážně internetových zdrojů, a to webových stránek Odrůdového úřadu Společenství www.cpvo.europa.eu, Evropské agentury pro železnice www.era.europa.eu a Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia www.iss.europa.eu. Součástí práce bude i dvojjazyčný glosář a resumé ve francouzštině.

2 Institucionální rámec Evropské unie

„Evropská unie je svého druhu ojedinělé společenství 27 evropských zemí, jež spojuje hospodářské a politické partnerství.“¹

Jednou z hlavních zvláštností, kterými se Evropská unie (EU) vyznačuje a které vytváří onu zmíněnou „ojedinělost“, jsou její instituce. Právě ty ji totiž odlišují nejenom od institucionální struktury ostatních mezinárodních organizací, ale také od běžného vnitrostátního uspořádání, jelikož nerespektují Montesquieovo pojetí dělby moci na zákonodárnou, výkonnou a soudní. V rámci fungování EU totiž je nezbytné zajistit jak respektování Společenství jako celku, tak i členských států².

Zakládací smlouvy Evropského společenství uhlí a oceli, Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii založily pro každé z těchto společenství jednu Radu, Parlament, Komisi a Soudní dvůr. Na počátku evropské integrace tak existovalo celkem 12 orgánů. Od roku 1958 pak existoval jeden Parlament a jeden Soudní dvůr, vzniklé sloučením Dohodou o společných orgánech, v roce 1968 pak byla stejným způsobem sloučena i Komise a Rada. Jednotným evropským aktem, který vstoupil v platnost 1. července 1987, byla zřízena Evropská rada. Další institucionálních změn, nezbytných pro fungování rozrůstající se Unie, se orgány dočkaly v rámci Maastrichtské, Niceské a Lisabonské smlouvy.

Podle Smlouvy o Evropské unii je cílem institucionálního rámce EU „[...] podporovat její hodnoty, sledovat její cíle, sloužit jejím zájmům, zájmům jejích občanů a zájmům členských států, jakož i zajišťovat soudržnost, účinnost a kontinuitu jejich politik a činností.“³

V Evropské unii se uplatňuje koncept institucionální rovnováhy, což znamená, že každá instituce musí jednat v souladu s pravomocemi, které jí byly svěřeny na základě Smluv. Na dodržování tohoto principu dohlíží Soudní dvůr.⁴

¹ Základní informace o Evropské unii. *Europa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm

² TÝČ, V., *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*, s. 36.

³ Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii, článek 13

⁴ Institucionální rovnováha a demokratická legitimita. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/glossary/term_47_cs.htm

2.1 Orgány EU

Existuje několik možností, jak stávající orgány EU roztrždit, pro potřeby této práce jsem vybrala dělení, které uvádí Tichý. Podle něj je možné rozlišit orgány základní, finanční, poradní, interinstitucionální a decentralizované.⁵

2.1.1 Základní orgány

Tři nejdůležitější instituce, které přijímají rozhodnutí, jsou Evropský parlament (zastupující občany EU), Evropská komise (zastupující zájmy EU jako celku) a Rada EU (zastupující členské státy). Dále mezi základní orgány Evropské unie patří Evropská rada, Evropský soudní dvůr, Účetní dvůr, Evropský veřejný ochránce práv a Evropský inspektor ochrany údajů.

2.1.2 Finanční orgány

Finančními orgány jsou Evropská centrální banka, která odpovídá za evropskou měnovou politiku a Evropská investiční banka, prostřednictvím které jsou financovány investiční projekty Evropské unie. Tyto orgány mají právní subjektivitu.

2.1.3 Poradní orgány

Poradními orgány jsou Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů, jejichž existence je zakotvena ve Smlouvě o EU. Při základních orgánech působí Výbor stálých zástupců COREPER, Výbor pro dopravu nebo Výbor evropského sociálního fondu. Mezi poradní orgány dále patří např. Vědecko-technický výbor, Politický výbor, koordinační výbor, gesční a legislativní výbory.

2.1.4 Interinstitucionální orgány

Interinstitucionální orgány jsou ty orgány, které své funkce vykonávají pro celou Unii. Jedná se o Úřad pro výběr personálu, Úřad pro úřední tisky, Evropskou správní školu a nově také o Skupinu pro reakci na počítačové hrozby (CERT).⁶

⁵ TICHÝ, L., *Evropské právo*, s. 144.

⁶ Interinstitucionální orgány. *Europa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/interinstitutional-bodies/index_cs.htm

2.1.5 Decentralizované orgány

Jedná se o orgány s právní subjektivitou, jejichž existence není zakotvena v primárním právu. Patří sem zejména tzv. agentury, kterým se ale vzhledem k tématu této práce budu věnovat více do hloubky v následující kapitole.

2.2 Agentury Evropské unie

Agentury EU se poněkud odlišují od ostatních institucí a orgánů, a to jak svými principy fungování, tak svou činností vůbec. Jedná se o subsidiární decentralizované orgány zřizované tzv. hlavními orgány za účelem efektivního plnění cílů Smluv.⁷

Vznik agentur souvisel s faktem, že Komise již dále nezvládala stále narůstající objem svých delegovaných pravomocí. V některých oblastech Evropské unie, jako je například společný trh nebo zemědělská politika, je nezbytná regulativní činnost, která byla úkolem právě Komise a kterou bylo nutné zajistit i do budoucna.⁸ A právě proto již v polovině 70. let začaly být zakládány první agentury. Dalším důležitým podnětem pro zřízení nových agentur potom bylo dokončení jednotného trhu v roce 1992. V roce 2003 potom následovala tzv. třetí vlna zakládání agentur. Agentury jsou zřizovány předpisy sekundárního práva a nejčastěji vznikají z iniciativy Komise, jejich založení schvaluje Rada, někdy je nezbytný i souhlas Evropského parlamentu. Jejich hlavním posláním je asistence orgánům a institucím Evropské unie v různých oblastech politik.

Vnitřní struktura všech agentur je podobná, nejvyšším orgánem bývá správní rada. V té zasedají zástupci členských států a Komise, kteří schvalují rozpočet a přijímají důležitá rozhodnutí. V čele agentur stojí výkonný ředitel, který má na starosti běžnou činnost. Některé agentury se mohou dále dělit podle své specializace na jednotlivá oddělení.

Existují dva typy agentur: regulační a výkonné. Regulační agentury řeší nové úkoly právního, technického nebo vědeckého charakteru.⁹ Jsou finančně, právně i operativně samostatné. Dále se dělí na **agentury pro jednotlivé oblasti politik**, kterých

⁷ SVOBODA, P., *Úvod do evropského práva*, s. 55.

⁸ ZBÍRAL, R., *Institucionální rámec Evropské unie: Právně-politologický pohled*, s. 171.

⁹ Agentury a decentralizované orgány: Regulační agentury a orgány. *Europa: portál Evropské unie* [online]. [cit.2012-03-01]. Dostupné z: http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/index_cs.htm

v současné době existuje 24¹⁰ a mezi které patří například Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) nebo Evropská agentura pro léčiva (EMA); **agentury společné bezpečnostní a obranné politiky** (Evropská obranná agentura (EDA), Satelitní středisko Evropské unie (EUSC) a Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (ISS) ; a **agentury pro spolupráci policejních a soudních orgánů v trestních věcech** (Evropská jednotka pro justiční spolupráci (Eurojust), Evropská policejní akademie (CEPOL) a Evropský policejní úřad (Europol).

Výkonné agentury jsou zřizované podle nařízení Rady č. 58/2003. Na rozdíl od agentur regulačních jsou zakládány pouze na dobu určitou, sídlí v Bruselu nebo Lucemburku - tedy tam, kde sídlí i Komise. Podle výše uvedeného nařízení „[...]může Komise pověřit výkonnou agenturu úkoly potřebnými pro provádění programu Společenství s výjimkou úkolů vyžadujících zmocnění k provádění politických rozhodnutí v praxi.“¹¹

V současné době existují tyto výkonné agentury: Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERC), Výkonná agentura pro konkurenceschopnost a inovace (EACI), Výkonná agentura pro transevropskou dopravní síť (TEN-T EA), Výkonná agentura pro výzkum (REA), Výkonná agentura pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA) a Výkonná agentura pro zdraví a spotřebitele (EAHC).¹²

2.2.1 Odrůdový úřad Společenství (CPVO – Community Plant Variety Office)

První z agentur, kterým se v této práci budu věnovat je Odrůdový úřad Společenství. Ten funguje od roku 1995, zřízen byl Nařízením Rady (ES) č.2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství za účelem správy jednotného systému odrůdových práv Společenství, která jsou formou práv průmyslového vlastnictví v oblasti nových rostlinných odrůd. Sídlem této agentury je francouzské město Angers.

¹⁰ Agentury. EU2009.CZ: České předsednictví Evropské unie [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.eu2009.cz/cz/about-the-eu/eu-institutions-and-bodies/agencies-of-the-eu/agency-569/index.html>

¹¹ Nařízení Rady (ES) č. 58/2003 ze dne 19. prosince 2002, článek 6

¹² Agentury a decentralizované orgány: Výkonné agentury. Europa: Portál Evropské unie [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://europa.eu/agencies/executive_agencies/index_cs.htm

Hlavní náplní práce Odrůdového úřadu Společenství je tedy posuzování žádostí o udělení odrůdových práv Společenství od pěstitelů. V případě, že je po provedení formálního přezkoumání a technické zkoušky daná odrůda shledána novou a jedinečnou, udělí Odrůdový úřad Společenství žadateli odrůdová práva Společenství. Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Odvolacímu senátu, následně k Soudu první instance a po jeho rozhodnutí pak i k Soudnímu dvoru. Odrůdová práva Společenství jsou platná na celém území Evropské unie a to po dobu 25 nebo 30 let podle druhu odrůdy.

Odrůdový úřad Společenství se skládá z odboru technického a odboru finančního a správního. V jeho čele stojí prezident, kterým je v současné době Martin Ekvad a který je jmenovaný Radou EU. Důležitým orgánem, který dohlíží na činnost CPVO a schvaluje jeho rozpočet, je správní rada. V té zasedá jeden zástupce z každého členského státu a z Evropské komise.

Odrůdový úřad Společenství je finančně nezávislý, příjmy do rozpočtu, které za rok 2011 činily 13 milionů eur¹³ plně pokrývají poplatky žadatelů. Od svého vzniku v roce 1995 obdržel CPVO již více než 41 000 přihlášek.¹⁴

2.2.2 Evropská agentura pro železnice (ERA – European Railway Agency)

Evropská agentura pro železnice je také známá pod zkratkou ERA. Tato agentura byla založena v roce 2004 Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 881/2004 o zřízení Evropské agentury pro železnice. Evropská agentura pro železnice má ústřední sídlo ve Valenciennes, ale její jednání a konference probíhají v Lille.

Její hlavním cílem jsou bezpečnější železnice vzájemně propojené tak, aby mohl být vytvořený integrovaný evropský železniční prostor. Evropská agentura pro železnice informuje o stavu a bezpečnosti železnic v Evropské unii, usiluje o vytvoření jednotných signalizačních norem a „[...]pracuje na rozvoji ekonomicky životaschopných společných technických norem a bezpečnostních opatření a cílů ve spolupráci s odvětvím železniční dopravy, vnitrostátními orgány, evropskými orgány

¹³ *Annual report 2011*. Dostupné z: http://www.cpvo.europa.eu/documents/Rapportannuel/AR2011_EN.pdf

¹⁴ Statistics concerning the overall activity of the Office. In: *CPVO: Community plant variety office* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.cpvo.europa.eu/statistiques/web_indicators.pdf

a dalšími subjekty.¹⁵ Nemá samostatnou rozhodovací pravomoc, ale předkládá Komisi doporučení, návrhy a stanoviska.

Co se organizační struktury týká, nejvyšším orgánem agentury je správní rada, v níž zasedají zástupci členských států, Komise a šesti profesních skupin z železničního sektoru: železničního průmyslu, železničních podniků, provozovatelů infrastruktury, odborů, cestujících a klientů nákladní železniční dopravy.¹⁶ Výkonným ředitelem je Belgičan Marcel Verslype, který byl v listopadu 2009 zvolen již podruhé.

Rozpočet, financovaný z naprosté většiny Evropskou komisí, činil pro rok 2011 přibližně 25 milionů eur.¹⁷

2.2.3 Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia (ISS – Institute for Security Studies)

Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia je jednou ze tří agentur společné bezpečnostní a obranné politiky. Založen byl roku 2001 Společnou akcí 2001/554/SZBP o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti a nahradil tak Ústav Západoevropské unie pro bezpečnostní studia. Jeho sídlo je v Paříži.

Výsledkem jeho výzkumné práce jsou podrobné analýzy a doporučení v oblasti bezpečnostní a obranné politiky Evropské unie. Jedná se tedy o akademický orgán, pořádající pravidelně semináře, mezinárodní konference a každoroční fórum EU - USA. Poskytuje také množství odborných stáží. ISS se snaží napomáhat k vytvoření společné evropské bezpečnostní diskuze a usnadnit výměnu informací týkajících se společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Jeho publikace jsou volně dostupné na internetových stránkách.

Správní radě Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia, která mimo jiné schvaluje rozpočet ISS, předsedá vysoká představitelka EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Politickou kontrolu vykonává Politický a bezpečnostní výbor.

¹⁵ Agentury a decentralizované orgány: Evropská agentura pro železnice. *Europa* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/era/index_cs.

¹⁶ Evropská agentura pro železnice. *Europa: Přehledy právních předpisů* [online]. [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://europa.eu/legislation_summaries/transport/bodies_objectives/124013_cs.htm

¹⁷ Revised Budget 2011. *European Railway Agency* [online]. [cit. 2012-04-09]. Dostupné z: http://www.era.europa.eu/Document_Register/Documents/20110216%20Annex%20to%20decision%2058ERArevisedbudget2011.pdf

Od roku 2007 je jeho ředitelem Álvaro de Vasconcelos. ISS nemá více než 20 zaměstnanců¹⁸, ti jsou doplněni externími experty.

Tato agentura je financována členskými státy Evropské unie.

¹⁸ZBÍRAL, R., op. cit. s. 192

3 Jazykový režim Evropské unie

3.1 Mnohojazyčnost Evropské unie

Evropské motto „Jednotná v rozmanitosti“ se začalo používat na přelomu tisíciletí jako reakce na kritiku ze strany těch, kteří Evropskou unii považovali za nadnárodní útvar, který smazává rozdíly mezi evropskými národy. Toto heslo tedy zdůrazňuje rozmanitost jednotlivých národů, kultur, jazyků, tradic a zvyklostí, které existují na evropském kontinentě od nepaměti a které nejsou sjednocováním Evropy ohroženy.¹⁹ A právě množství jazyků, které se na území členských států Evropské unie používá, je jednou z nejviditelnějších známek této rozmanitosti. Uvádí se totiž, že v současné době je na území Evropské unie používáno minimálně 450 jazyků.²⁰ Žádný z těchto jazyků se však nestal obecným dorozumívacím prostředkem všech Evropanů.

Evropská unie proto pracuje prostřednictvím jazyků všech svých 27 členských států, což je jediný způsob, kterým lze zajistit všem obyvatelům Evropské unie, ať už je jejich mateřský jazyk jakýkoliv, rovný přístup a dokonalé porozumění politik a právních předpisů EU. V současné době tak Evropská unie má 23 úředních jazyků. Důvody, proč jich není 27, tedy stejně jako členských států, jsou zřejmé: v Rakousku se mluví německy, tedy stejně jako v Německu, Belgie a Lucembursko mají stejné jazyky jako Francie, Nizozemsko a Německo a řečtina je používána nejen v Řecku, ale i na Kypru.

3.1.1 Politika mnohojazyčnosti

Mnohojazyčnost je jedním z klíčových rysů evropské společnosti. Prvním, kdo se jí zabýval, byla Rada Evropy, založená v roce 1949. Na základě jejího prohlášení se také od roku 2001 slaví vždy 26. září Evropský den jazyků, jehož cílem je propagovat jazykovou rozmanitost a nezbytnost studia jazyků.

Výklad pojmu mnohojazyčnost („*le multilinguisme*“) není jednotný, dle sdělení Komise nazvaného „Nová rámcová strategie pro mnohojazyčnost“ se jím však rozumí

¹⁹ Symboly EU. *Evropská komise: Zastoupení v České republice* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/symbols/index_cs.htm

²⁰ Skupina na vysoké úrovni pro mnohojazyčnost: Závěrečná zpráva. *Evropská komise: Jazyky* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/documents/multishort_cs.pdf

jak schopnost jednotlivce hovořit více jazyky, tak společenské prostředí na určitém zeměpisném prostoru, kde se užívá více jazyků.²¹

Význam politiky mnohojazyčnosti pro Evropskou unii dokazuje i fakt, že v reakci na toto sdělení Komise z roku 2005 byla vytvořena tzv. Skupina na vysoké úrovni pro mnohojazyčnost. Ta je tvořena odborníky z celé Evropy, jejichž úkolem je zvyšovat povědomí o důležitosti studia jazyků a provádět výzkum v oblasti uceleného přístupu k mnohojazyčnosti na území Evropské unie. V roce 2007 také došlo k ustanovení postu Komisaře pro mnohojazyčnost, kterým se stal Leonard Orban. V současné době je politika mnohojazyčnosti součástí kompetencí Komisaře pro vzdělávání, kulturu, mnohojazyčnost a mládež, kterým je Androulla Vassiliou.

Hlavní důvody, proč je politice mnohojazyčnosti věnována taková pozornost jsou zřejmé. Evropská unie je demokratickým společenstvím, každý občan by tedy měl mít právo komunikovat s jejími orgány ve svém mateřském jazyce. Právo Evropské unie má na obyvatelstvo přímou působnost, evropská legislativa se stává součástí legislativ národních a je závazná pro všechny obyvatele, podniky, orgány a vlády členských zemí, kteří jí musí dokonale porozumět. Zejména proto si Evropská unie nevystačí s několika vybranými jazyky tak, jako jiné mezinárodní organizace, které nemají žádnou legislativní funkci.

3.1.2 Cíle Evropské unie v oblasti politiky mnohojazyčnosti

V oblasti jazykové politiky sleduje Evropská unie zejména tyto tři cíle: zasazovat se za zdravé mnohojazyčné hospodářství, zajistit občanům přístup k právním předpisům, postupům a informacím Evropské unie v jejich vlastních jazycích a podporovat studium jazyků a jazykovou rozmanitost ve společnosti.²²

Právě na poslední jmenovaný cíl jsou také vynakládány nemalé finanční prostředky, jelikož Evropská unie si plně uvědomuje důležitost jazykových schopností jedinců pro budoucnost mnohojazyčné Evropy. Snaží se proto zpřístupnit a usnadnit svým občanům výuku cizích jazyků, zdůrazňuje význam celoživotního vzdělávání a podporuje mobilitu studentů, a to mimo jiné prostřednictvím programů, mezi kterými je možné jmenovat například Erasmus, Comenius a Leonardo da Vinci.

²¹Nová rámcová strategie pro mnohojazyčnost. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0596:FIN:CS:PDF>

²² Tamtéž

Jedním ze základních práv občanů EU je možnost žít a pracovat v jiných členských státech, nicméně bez schopnosti dorozumění se i v jiném, než mateřském jazyce je získání pracovního místa, ale i navazování sociálních kontaktů, poněkud komplikované. Až jazykové znalosti tedy dávají občanům Evropské unie možnost plně využívat všech příležitostí, ať už pracovních, studijních, sociálních nebo kulturních, které volný pohyb uvnitř EU nabízí.

Evropská unie si klade za cíl umožnit svým občanům, aby se naučili ne jeden, ale dokonce dva cizí jazyky. Podporou jazykového vzdělání se Evropská unie snaží o prohloubení ekonomické, ale i politické spolupráce.

3.1.3 Překlady a tlumočení v Evropské unii

Zajištění toho, aby měli občané přístup k EU ve svém vlastním jazyce, není jednoduchou záležitostí a vyžaduje práci stovek tlumočnicků a překladatelů. Ty Evropská unie nejen sama zaměstnává, ale hojně využívá i služeb externích překladatelů a tlumočnicků. Právě díky jejich službám mají občané možnost dokonale porozumět právním předpisům a komunikovat s orgány Evropské unie ve svém mateřském jazyce, čímž se naplňuje demokratická podstata fungování EU.

Co se překladů týče, každá instituce Evropské unie má vlastní překladatelský servis. Tím největším je Generální ředitelství pro překlady Komise (DGT), které se se svými 2,5 tisíci²³ zaměstnanců řadí mezi největší překladatelské servery na světě. Jeho sídlo se nachází v Bruselu a Lucemburku, přičemž další zaměstnanci pracují v pobočkách Generálního ředitelství pro překlad v jednotlivých členských státech. Z organizačních důvodů se DGT dělí na odbory, přičemž každý úřední jazyk představuje samostatný jazykový odbor. Ty se potom dále člení na oddělení podle konkrétních tematických oblastí, kterých se překládané dokumenty týkají. V každém z nich pracuje přibližně 20 překladatelů.²⁴ V roce 2011 Generální ředitelství pro překlady Komise přeložilo více než 2 miliony stran, 72 % z toho bylo přeloženo překladateli DGT a zbylých 28 % externími překladateli.²⁵

²³ The European Commission's in-house translation service. *European Commission* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/translation/whoweare/index_en.htm

²⁴ Překlady v Komisi: situace dva roky po rozšíření. *Europa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/173&format=HTML&aged=1&language=CS&guiLanguage=en>

²⁵ Frequently asked questions about DG Translation. *European Commission* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/translation/faq/index_en.htm

Generální ředitelství pro tlumočení je službou Komise, zajišťující nejen tlumočení, ale i organizaci konferencí. Své služby poskytuje kromě Komise také Radě Evropské unie, Výboru regionů, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Evropské investiční bance a agenturám a úřadům v členských státech. Zaměstnává asi 600 stálých a 3000 externích tlumočnicků, kteří se účastní přibližně 11 000 zasedání ročně. Je tak největší tlumočnickou službou na světě.²⁶

Tím, jak postupem času počet úředních jazyků Evropské unie narůstá, se otázka mnohojazyčnosti stává stále více aktuální a zajistit kvalitní překladatelské a tlumočnické služby představuje čím dál tím větší problém. Na počátku fungování Evropského společenství totiž bylo nutné překládat a tlumočit z pouhých čtyř jazyků - francouzštiny, italštiny, němčiny a nizozemštiny, které vzájemně tvořily celkem dvanáct kombinací. V současné době se už však jedná o 23 jazyků a tedy téměř neuvěřitelných 506 jazykových kombinací. Zpočátku mohl být používán tzv. maticový systém - každý jazyk byl překládán a tlumočen do všech ostatních jazyků. Tento systém se však s dalšími přistupujícími státy stával neefektivním a neudržitelným, jelikož nebylo možné disponovat za každé situace tak vysokým počtem tlumočnicků a překladatelů. Stále častěji je tedy používán systém tzv. pivotních jazyků, který znamená, že všechny texty jsou nejprve přeloženy do angličtiny, francouzštiny, němčiny, italštiny nebo španělštiny,²⁷ a z nich potom do ostatních jazyků. Při použití tohoto systému ovšem vyvstává další problém a to ten, že při dvojitým překladu je pravděpodobnost vzniku nepřesností a zkreslení textu vyšší, než je tomu u přímého překladu z jednoho jazyka do druhého.

3.1.4 Nevýhody mnohojazyčnosti v Evropské unii

Právě onen výše zmiňovaný možný posun významu v průběhu překládání je jedním z důvodů, proč může být jazyková rozmanitost Evropské unie chápána také jako překážka. Někdy totiž pouhá mnohovýznamovost jednoho slova nebo drobná nepřesnost mohou zapříčinit špatné pochopení obsahu, přičemž zejména v oblasti práva je přesnost formulací pro dokonalé porozumění zcela zásadní.

²⁶ Tlumočení: O nás. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/scic/about-dg-interpretation/index_cs.htm

²⁷ KŘEPELKA, F., *Mnohojazyčnost Evropské unie a její důsledky pro českou právní praxi*, s. 49.

Další nevýhodou jsou potom finanční náklady, které s sebou zajištění fungování mnohojazyčné Unie přináší. Ty přitom vůbec nejsou zanedbatelné - přesahují desetinu celkových nákladů na provoz institucí Evropské unie.²⁸

Je ovšem nutné si uvědomit, že se nejedná pouze o zajištění práce překladatelů a tlumočnicků, započítat musíme i skryté náklady, které představuje menší efektivita práce úředníků, kteří jsou nuceni pracovat s cizojazyčnými materiály²⁹ a ani vzdělávání a odborná příprava překladatelů nebo podpora studia jazyků nejsou zdarma.

V oblasti jazykové politiky Evropské unie si tedy nelze nevšimnout existence dvou téměř protichůdných tendencí. Na straně jedné Evropská unie podporuje výuku jazyků a jejím cílem je, aby každý občan ovládal dva cizí jazyky, na straně druhé jsou vynakládány značné finanční prostředky na překlad dokumentů do všech 23 úředních jazyků. Mohlo by se tedy zdát, že překládání dokumentů je jen přechodným opatřením, od kterého pro jeho finanční náročnost Evropská unie ustoupí, jakmile se jazykové znalosti jejich občanů zlepší. Ovšem pro pochopení právních předpisů je nezbytná úroveň znalosti jazyka mnohem vyšší, než ta, která postačuje pro dorozumění v běžném životě a na které již dnes velká část Evropanů nějaký cizí jazyk ovládá. Evropská unie nicméně považuje jazykovou rozmanitost za jednu ze svých hodnot a součást svého bohatství.

3.2 Zásada mnohojazyčnosti v legislativě Evropských společenství

Vůbec první zakládající smlouvou byla Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), jinak také nazývaná Pařížská smlouva. Tato smlouva z roku 1951 však ještě mnohojazyčnost nezavádí, jelikož její článek 100 stanovuje následující: „*Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení, bude uložena v archivech vlády Francouzské republiky, která vydá ověřený opis každé z vlád ostatních států, které podepsaly tuto smlouvu.*“³⁰

V roce 1957 podepsaná Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství (Římská smlouva) už ale rovnoprávnost všech jazykových verzí uznala ve

²⁸ KŘEPELKA, F., op. cit. s. 48

²⁹ Tamtéž, s. 48

³⁰ Smlouva o založení ESUO z roku 1951, článek 100

svém článku 248³¹: „*Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce francouzském, italském, německém a nizozemském, přičemž všechna čtyři znění mají stejnou platnost, bude uložena v archivu vlády Italské republiky, která předá její ověřený opis všem vládám ostatních signatářských států.*“³² Pro účely této práce je také nezbytné zmínit článek 217 této smlouvy (dnes článek 342 Smlouvy o fungování EU), který říká, že: „*Pravidla pro používání úředních jazyků v orgánech Společenství stanoví Rada jednomyslně; pravidla obsažená v jednacím řádu Soudního dvora tím nejsou dotčena.*“³³ Slovo jednomyslně, které dává členským státům možnost zablockovat rozhodnutí vedoucí k oslabení postavení určitého jazyka, ukazuje důležitost, která je jazykovému režimu přisuzována.

Nejdůležitějším právním předpisem sekundárního práva upravujícím jazykový režim Evropských společenství je vůbec první nařízení Rady č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství (které je totožné s Nařízením č. 1 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii) z roku 1958. Rada tím tak využila své pravomoci vyplývající z článku 217 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství a zavedla jazykový režim Společenství. Toto nařízení je při každém rozšíření o nový členský stát novelizováno. V jeho článku 1 Rada stanovuje úřední a pracovní jazyky, kterým bude věnována pozornost v další části této práce. Podle článku 2 členské státy a jejich občané mohou komunikovat s orgány Společenství ve svém jazyce a článek 3 říká, že: „*Texty zasílané orgánem členskému státu nebo osobě podléhající jurisdikci členského státu se sepisují v jazyce tohoto členského státu.*“³⁴ Článek 4 pak stanovuje, že „*Nařízení a jiné texty obecného dosahu se sepisují ve čtyřech úředních jazycích.*“³⁵ Podle článku 5 Úřední věstník vychází ve všech úředních jazycích a článek 6 umožňuje institucím, aby si samy zvolily svůj jazykový režim, čehož také instituce využívají. Článek 7 upravuje užívání jazyků v řízení před Soudním dvorem, které podle něj stanoví jednacím řádem Soudního dvora. Situaci, kdy má členský stát více úředních jazyků, řeší článek 8: „*V případě členských států, které mají*

³¹ Dnes se jedná o článek 55 Smlouvy o Evropské unii

³² Smlouva o založení EHS z roku 1957, článek 248

³³ Tamtéž, článek 217

³⁴ Nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství, článek 3

³⁵ Tamtéž, článek 4

*více úředních jazyků, se používání jazyků stanoví na žádost dotyčného státu podle obecných pravidel vyplývajících z právních předpisů tohoto státu.*³⁶

Další smlouvou, která se tématu jazyků věnuje, je Amsterodamská smlouva, která ve svém článku 21 poprvé uvádí, že: *„Každý občan Unie se může písemně v jednom z jazyků uvedených v článku 314 obracet na každý orgán nebo instituci, které jsou uvedeny v tomto článku nebo v článku 7, a má právo na odpověď ve stejném jazyce.*³⁷ Podle konsolidovaného znění Smlouvy o Evropské unii (konkrétněji jejího článku 3 odstavce 3) Unie *„Respektuje svou bohatou kulturní a jazykovou rozmanitost a dbá na zachování a rozvoj evropského kulturního dědictví.*³⁸

Listina základních práv Evropské unie ve svém článku 21 zakazuje diskriminaci založenou, mimo jiné, právě i na jazyku a ve článku 22 pak zmiňuje respekt k jazykové rozmanitosti. Odstavec 4 článku 41 uvádí, že *„Každý se může písemně obracet na orgány Unie v jednom z jazyků Smluv a musí obdržet odpověď ve stejném jazyce.*³⁹

3.3 Autentické, úřední, pracovní, regionální a menšinové jazyky

V souvislosti s Evropskou unií se nejčastěji setkáváme s rozdělením jazyků na autentické, úřední a pracovní, níže jsou proto tyto pojmy vysvětleny. Zapomínat bychom však neměli ani na to, že na území členských států Evropské unie jsou používány i jazyky regionální a menšinové.

3.3.1 Autentické jazyky

Autentickými neboli smluvními jsou nazývány ty jazyky, ve kterých byly uzavřeny zakládající smlouvy. Původně se jednalo o 4 jazyky, tedy francouzštinu, italštinu, němčinu a nizozemštinu. S novými členskými státy se počet autentických jazyků postupně zvýšil na 23. V prvním odstavci článku 55 Smlouvy o Evropské unii, který je zároveň platný i pro Smlouvu o fungování Evropské unie, je proto uvedeno, že je tato smlouva *„sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, bulharském, českém,*

³⁶ Nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství, článek 8

³⁷ Amsterodamská smlouva, článek 21

³⁸ Smlouva o Evropské unii, článek 3

³⁹ Listina základních práv Evropské unie, článek 4

*dánském, estonském, finském, francouzském, irském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.*⁴⁰ K tomuto článku se dále vztahuje i článek 24 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle kterého se mohou všichni občané Evropské unie písemně obracet na dané instituce a orgány v jednom z autentických jazyků a obdržet v něm i odpověď. To, že smlouvy Evropské unie jsou sepsány ve 23 navzájem si rovnocenných jazykových verzích, je v rámci mezinárodních smluv zcela ojedinělé, druhý nejvyšší používaný počet autentických jazyků je šest a mají jej některé smlouvy sjednané Organizací Spojených národů.⁴¹ Křepelka však dále uvádí, že některé smlouvy mohou mít autentických jazyků ještě více. Jedná se podle něj o smlouvy uzavřené mezi Evropským společenstvím a nečlenskými státy - zde se totiž k 23 úředním jazykům Evropské unie přidávají ještě úřední jazyky těchto nečlenských států.

3.3.2 Úřední jazyky

Úřední jazyky jsou definovány již dříve zmiňovaným Nařízením č.1/1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství, které bylo zároveň vůbec prvním vydaným nařízením. To stanovilo za úřední jazyky francouzštinu, italštinu, němčinu a nizozemštinu, tedy úřední jazyky tehdejších členských států. K těmto čtyřem jazykům se v roce 1973 po přistoupení Spojeného království, Irska a Dánska přidala angličtina a dánština, v roce 1981 řečtina, v roce 1986 španělština a portugalština, v roce 1995 potom švédština a finština. Zlomovým pro jazykovou politiku byl zejména rok 2004, jelikož počet úředních jazyků se s deseti nově přistoupivšími státy téměř zdvojnásobil - k dosavadním 11 jazykům přibyla čeština, estonština, litevština, lotyšština, maďarština, maltština, polština, slovenština a slovinština. V roce 2007 se k těmto jazykům přidala ještě bulharština, rumunština a irština.

Úředních jazyků je dnes 23, tedy stejně jako těch autentických. Nebylo tomu tak ovšem vždy, jelikož irština je úředním jazykem až od roku 2007, zatímco autentickým již od roku 1973, kdy Irsko vstoupilo do Evropského společenství. V Irsku je totiž druhým úředním jazykem angličtina, kterou většina Irů považuje za svůj mateřský jazyk. Během posledních desetiletí se však pozice irštiny postupně měnila. Irština se tak

⁴⁰Smlouva o Evropské unii, článek 55

⁴¹KŘEPELKA, F., op. cit. s. 42

stala úředním jazykem Unie na žádost Irské republiky více než tři desetiletí po jejím vstupu do Evropského společenství podle nařízení Rady č. 920/2005.⁴²

V úředních jazycích EU vychází Úřední věstník, jsou v nich zveřejňována nařízení a další legislativní dokumenty. Zároveň v nich občané mohou zaslat orgánům EU dokument a daný orgán v jazyce zasláního dokumentu odpoví.⁴³

3.3.3 Pracovní jazyky

Z právního hlediska je postavení úředních a pracovních jazyků zcela stejné - jazyky všech členských států jsou jak jazyky úředními, tak i jazyky pracovními. V praxi se však z finančních, ale i časových a organizačních důvodů začalo používat jen několik jazyků, jsou jimi angličtina, francouzština a o něco méně i němčina. Znalost některého z těchto jazyků je vyžadována od úředníků a odborníků při výběrových řízeních. Jelikož zkrátka není možné zajistit překlad všech dokumentů do všech úředních jazyků, je většina z nich vydávána právě v některém z této trojice jazyků. Jejich výběr při tom není náhodný, jedná se o nejpoužívanější jazyky v Evropské unii.

3.3.4 Regionální a menšinové jazyky

Jazyková rozmanitost Evropské unie však kromě, v této práci již několikrát zmiňovaných 23 jazyků, zahrnuje i méně často používané jazyky regionální a menšinové. O jaké jazyky se vlastně jedná, upřesňuje definice uvedená v Evropské chartě menšinových či regionálních jazyků, která byla sjednána v roce 1992 na půdě Rady Evropy a kterou se dále řídí mnoho členských států EU. Podle jejího článku jedna „[...] výraz „regionální či menšinové jazyky“ označuje jazyky, které jsou: i) tradičně užívány na daném území státu občany tohoto státu, kteří tvoří skupinu početně menší než ostatní obyvatelstvo státu; a ii) odlišné od úředního jazyka (úředních jazyků) tohoto státu; neoznačuje dialekty úředního jazyka (úředních jazyků) státu, ani jazyky migrantů.“⁴⁴ Může se tedy jednat o jazyky etnických menšin (např. romština); jazyky, kterými hovoří menšina obyvatel v určitém státě a které jsou úředními jazyky ve státě jiném (např. maďarština na Slovensku) a v neposlední řadě také jazyky, kterými se mluví v daném regionu a které v žádném státě nejsou převládajícím jazykem (např.

⁴²KŘEPELKA, F. op. cit. s. 43

⁴³ Úřední jazyky EU. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/eu-languages_cs.htm

⁴⁴ Evropská charta menšinových či regionálních jazyků. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/assets/ministerstvo/Evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovyeh-jazyku.pdf>

bretonština). Dle Evropské komise tak mezi ně patří albánština, alsaština, aragonština, asturština, baskičtina, bretonština, katalánština, kornština, korsičtina, fríština, furlanština, gaelština, galicijština, ladino, dolnoněmčina, manština, okcitánština, provensálština, romština, sámština, sardinština, lužická srbština, velština a jidiš.⁴⁵ Nejrozšířenější z nich je katalánština, která má okolo 11,5 milionu mluvčích.⁴⁶

A právě španělské oblastní jazyky katalánština, galicijština a baskičtina získaly v rámci Evropské unie zvláštní postavení. Španělsko se pro tyto jazyky totiž domáhalo stejného statutu, jaké mají ostatní úřední jazyky. Ten jim sice přiznán nebyl, nicméně od roku 2006 je v těchto jazycích možné komunikovat s institucemi Evropské unie na náklady Španělska.⁴⁷

Jistým paradoxem je fakt, že některé tzv. menšinové jazyky mají víc mluvčích, než některé jazyky uznávané jako úřední jazyky Evropské unie. Jako příklad můžeme uvést na straně jedné již zmiňovanou katalánštinu a na straně druhé lucemburštinu, kterou hovoří pouze okolo 320 000 mluvčích.⁴⁸

Za další samostatnou skupinu, které nespadá pod označení „menšinové a regionální jazyky“ pak můžeme považovat jazyky, které jsou v Evropě nepůvodní a které s sebou přinesli přistěhovalci. Mezi nimi je nejvýrazněji zastoupena turečtina a arabština. Tyto jazyky obvykle nejsou v zemích Evropské unie oficiálně uznány, přesto jsou těmito přistěhovaleckým komunitám přiznávány finanční prostředky, které jim pomáhají začlenit se a v některých zemích jim je dokonce poskytována možnost rozvíjet své znalosti a dovednosti v jazycích jejich původu.⁴⁹

Ke zlepšení postavení regionálních a menšinových jazyků Evropská unie přispívá zejména podporováním nejrůznějších projektů a vypracováním podrobných studií. Evropská unie dále financuje Evropskou kancelář pro méně používané jazyky a informační síť Mercator. Evropská kancelář pro méně používané jazyky (European Bureau for Lesser Used Languages, EBLUL) vznikla roku 1992 na základě iniciativy Evropského parlamentu. Jedná se o nezávislou nestátní organizaci, jejímž úkolem je

⁴⁵ Produkty pro regionální a menšinové jazyky. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/rml-products_cs.htm

⁴⁶ Catalan: A language of Spain. *Ethnologue: Languages of the World* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.ethnologue.org/show_language.asp?code=cat

⁴⁷ KŘEPELKA, F., op.cit. s. 44

⁴⁸ Languages of Luxembourg. *Ethnologue: Languages of the World* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.ethnologue.org/show_country.asp?name=LU

⁴⁹ *Řeč pro Evropu: Jazyky v Evropské unii*. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008.

poskytování informací o regionálních a menšinových jazycích a zastupování zájmů komunit těmito jazyky hovořících.⁵⁰ Informační síť Mercator má za cíl ochraňovat regionální a menšinové jazyky a zlepšovat výměnu informací týkajících se těchto jazyků.

⁵⁰ Jazyková politika. *Evropský parlament* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/culture/article_7316_cs.htm

4 Dostupnost dokumentů na webových stránkách agentur EU se sídlem ve Francii

Obsahem této kapitoly je analýza dostupnosti dokumentů v českém, francouzském a anglickém jazyce na internetových stránkách agentur Evropské unie se sídlem ve Francii. Postupně v ní tedy budou rozebrány stránky Odrůdového úřadu Společenství, Evropské agentury pro železnice a Úřadu Evropské unie pro bezpečnostní studia.

Vždy bude nejprve představena struktura daných webových stránek a stručně popsány informace a dokumenty, které je možné dohledat pod jednotlivými odkazy. Dále bude následovat samotné kvantitativní srovnání dostupnosti dokumentů ve zkoumaných jazycích. Pro tento účel je nezbytné dokumenty typově rozřadit do kategorií, v rámci kterých bude jejich jazyková dostupnost srovnávána. Jako první kategorie byly vybrány „Obecné informace“, jelikož se jedná o dokumenty, které by měly být dohledatelné na webových stránkách každého z těchto tří úřadů. Vzhledem k naprosto odlišné povaze činnosti těchto tří agentur budou nejširší kategorií tvořit „Dokumenty vztahující se k činnosti dané agentury“. Poslední zvolenou kategorií je „Legislativa.“

Pro účely této práce jsou za dokument považovány nejen soubory dostupné například v programu Microsoft Word nebo formátu PDF, ale také samotné texty na internetových stránkách, které obsahují nové nebo důležité informace.

Odkazy budou pro větší přehlednost zvýrazněny kurzívou. Až na několik výjimek v případě první agentury bylo jejich názvy nutné přeložit do českého jazyka, jejich znění v angličtině je možné dohledat v tabulkách, které jsou zařazeny do přílohy na konci této práce.

Práce s webovými stránkami zmíněných agentur probíhala v období od 5. 3. 2012 do 24. 4. 2012.

4.1 Odrůdový úřad Společenství

4.1.1 Popis a struktura internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství

Internetové stránky Odrůdového úřadu Společenství jsou dostupné na adrese www.cpvo.europa.eu. Snadno se na ně také lze dostat z oficiálního portálu Evropské unie www.europa.eu.

Po zadání výše zmíněné adresy do internetového vyhledávače se zobrazí úvodní strana s nabídkou jazyků, ve kterých je možné stránky zobrazit. Můžeme si povšimnout, že oproti 23 úředním jazykům Evropské unie jich máme na výběr pouze 20. Chybí zde bulharština, rumunština a irština, tedy jazyky, které se úředními jazyky EU staly jako poslední. Pokud zvolíme češtinu, objeví se oznámení upozorňující na to, že v anglické, francouzské, německé nebo nizozemské verzi stránek nalezneme více informací. Pokud se i přesto rozhodneme na výběru českého jazyka trvat, dostaneme se na hlavní stranu. Největší plochu zde zabírá bílé pozadí, uprostřed kterého je znak Odrůdového úřadu Společenství obklopen 12 žlutými hvězdami, které známe z vlajky Evropské unie. Přes něj je pak vyveden text, který nás na stránkách vítá a zároveň v jedné větě příslušný úřad představuje. Pod ním pak najdeme odkazy na jazykové mutace těchto stránek ve čtyřech výše zmíněných jazycích a španělštině, na kterých nalezneme více informací. Horní část stránky je zelené barvy s bílým nápisem Odrůdový úřad Společenství a v levém rohu se opakuje motiv znaku úřadu na vlajce EU. Sloupec po levé straně je potom modrý a plní úlohu menu.

Obrázek č. 1: Úvodní strana české verze internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství

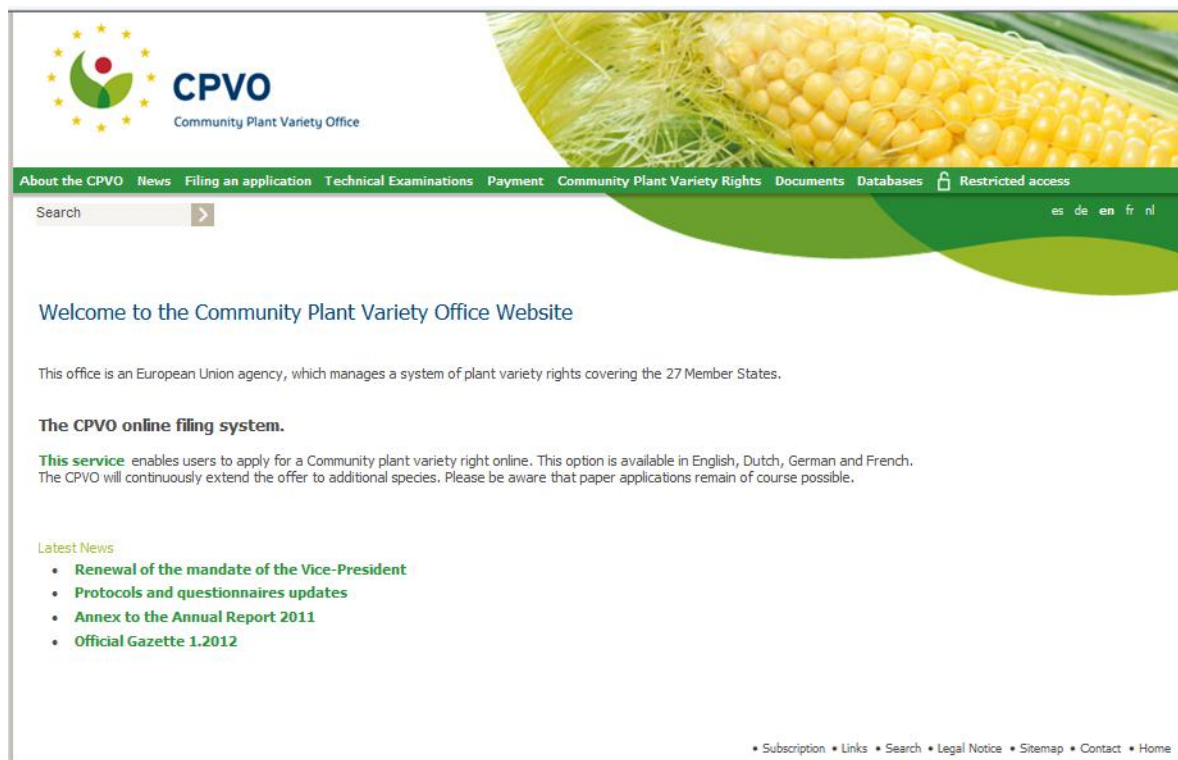

Zdroj: www.cpvo.europa.eu

V případě, že se však rozhodneme navštívit stránku v anglickém nebo francouzském provedení, zjistíme, že její vzhled je zcela odlišný od české verze.

Na první pohled můžeme konstatovat, že stránky vypadají mnohem přehledněji a propracovaněji. Pozadí je znovu bílé a v levém horním rohu se opět nachází znak Odrůdového úřadu Společenství, tím však veškerá podobnost s českou verzí stránek končí. Naopak provedení v angličtině a francouzštině jsou graficky totožná. V pravém horním rohu je fotka rostliny, pod ní se na zelené liště nachází menu. Můžeme si povšimnout, že i jednotlivé odkazy v menu jsou na anglické a francouzské verzi stránek většinou jiné než na té české a jsou zde i četnější. Z toho důvodu budu vycházet z anglické a francouzské verze, odkazy jeden po druhém projdu, krátce představím jejich obsah a porovná s těmi v české verzi.

Obrázek č. 2: Úvodní strana anglické verze internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství

Zdroj: www.cpvo.europa.eu

Pod prvním odkazem **O Odrůdovém úřadu Společenství** nalezneme, jak už jeho název napovídá, zejména obecné informace o této agentuře. Dozvíme se, že účelem Odrůdového úřadu Společenství je zajištění ochrany práv průmyslového vlastnictví pro odrůdy rostlin, ale také něco málo z historie úřadu. Stručně jsou zde popsány kroky, které je k udělení odrůdových práv Společenství nutné podniknout. Můžeme si odtud také stáhnout brožuru informující zejména o cílech této agentury nebo její strategický plán. Dále v této sekci nalezneme informace o funkci a složení správní rady, organizační strukturu včetně kontaktů na jednotlivé úředníky, adresu úřadu, veškeré potřebné kontaktní údaje, otevírací dobu. Prohlédnout si můžeme také statistiky týkající se činnosti úřadu nebo informace o financování činnosti a rozpočtu. Nechybí ani odkazy informující o vypsání veřejných soutěží nebo nabízených volných pracovních místech.

Pod odkazem **Novinky** se skrývají zprávy o již proběhlých, ale také chystaných konferencích, seminářích a různých akcích, kterých se Odrůdový úřad účastnil nebo je i sám zorganizoval. Jsou zde dohledatelné a volně ke stažení i některé prezentace a projevy, které na těchto akcích zazněly. V sekci **Technická oznámení** nalezneme

povětšinou informace o nových nebo aktualizovaných dokumentech dostupných na stránkách a odkazy na ně. Stejně tak sekce *Tiskové zprávy a sdělení* obsahuje z velké části odkazy na nová čísla Úředního věstníku Odrůdového úřadu Společenství nebo vydané výroční zprávy. Pod odkazem *Zpravodaj* si můžeme nejen stáhnout jeho dvě existující čísla, také se můžeme zapsat k jeho pravidelnému odběru prostřednictvím e-mailové adresy.

V části ***Podání žádosti*** najdeme množství formulářů, které musí žadatelé o udělení odrůdových práv vyplnit a odkazy na podání přihlášky on-line. Dále tato sekce obsahuje důležité poznámky a instrukce pro žadatele a odkaz na Technické dotazníky pro jednotlivé druhy rostlin.

Další odkaz je označen jako ***Technické zkoušení*** a opět obsahuje informace nezbytné zejména pro žadatele. Ti zde mohou vyhledat mimo jiné dokumenty informující o pravidlech pro předkládání materiálu pro technické zkoušení nebo odkaz na archiv zvláštních vydání úředního věstníku S2, o kterém se v této práci zmíním později. V další sekci je pak možné vyhledat technické protokoly jednotlivých druhů rostlin, podle kterých zkoušení probíhá. *Důležitá oznámení*, která se také nachází v této části stránek, se týkají buď administrativních záležitostí nebo řeší specifické aspekty technických zkoušek odlišnosti, uniformity a stálosti. Tato oznámení jsou také publikována v Úředním věstníku Odrůdového úřadu Společenství. Nechybí zde ani informace o externích odbornících, kteří mohou být pověřeni vykonáním technického zkoušení.

V části ***Platby*** můžeme zjistit údaje o bankovním spojení, možných způsobech platby a příslušných poplatcích.

Pod odkazem nazvaným ***Odrůdová práva Společenství*** se nachází tři další, a to *Platná legislativa, Odvolací senát a Výbory*. V první části nalezneme zejména nařízení Rady a Komise a to až z roku 1994.

Zřejmě nejobsáhlejší je záložka ***Dokumenty***. K dohledání jsou zde i ty dokumenty, na které už jsme při prohlížení stránek narazili dříve, například pod odkazem *Důležitá oznámení*. Dále zde najdeme například informace o přístupu k dokumentům, o uskutečněných technických projektech, projevy a články nebo hodnotící zprávy. Důležitou součástí je i archiv pravidelně zveřejňovaných publikací. Podle článku 89 nařízení Rady č.2100/94 totiž musí Odrůdový úřad vydávat nejméně každý druhý měsíc publikaci obsahující údaje, které byly zapsány do rejstříku odrůdových práv Společenství a žádostí o udělení odrůdových práv Společenství a

dosud nebyly zveřejněny.⁵¹ Podle stejného článku pak musí úřad zveřejňovat ještě výroční zprávu. Odrůdový úřad Společenství však kromě Úředního věstníku vydává ještě zvláštní vydání úředního věstníku S2, jehož cílem je „[...] poskytovat žadatelům konsolidovanou verzi dat uzávěrek žádostí a informovat je o požadavcích na zaslání rostlinného materiálu za účelem jeho podrobení technickým zkouškám.“⁵²

Poslední část internetových stránek, **Databáze**, obsahuje vesměs odkazy na vyhledávání v databázích dokumentů.

4.1.2 Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Odrůdového úřadu Společenství v českém, francouzském a anglickém jazyce

A) Obecné informace

První zvolenou kategorií dokumentů jsou Obecné informace o úřadu, tedy informace, jejichž úkolem je přiblížit široké veřejnosti činnost a fungování Odrůdového úřadu Společenství. Jedná se spíše o dokumenty v podobě konkrétních textů dostupných přímo na stránkách, než soubory ke stažení. Do této kategorie spadají zejména informace, které nalezneme pod první záložkou nazvanou **O Odrůdovém úřadu Společenství**. Ve všech třech zkoumaných jazycích je možné dohledat pouze adresu a další kontaktní údaje. Základní informace popisující činnost této agentury, ale také informace o jejím financování a rozpočtu nebo veřejných soutěžích si je možné přečíst v anglickém i francouzském jazyce. Naproti tomu informace o správní radě, organizační struktuře úřadu, volných pracovních místech a také statistiky a strategický plán jsou dostupné pouze v angličtině. Do této kategorie jsou také zařazeny informace o Odvolacím senátu a práci výborů, které se skrývají pod odkazem **Odrůdová práva Společenství** a které existují v anglickém a francouzském jazyce. Dále jsou mezi Obecné informace počítány také některé dokumenty ze sekcí **Dokumenty** a **Novinky**, tedy výroční a hodnotící zprávy, články, projevy, projekty, na kterých se Odrůdový úřad spolupodílel nebo je financoval, informace o pořádaných konferencích a seminářích, tiskové zprávy nebo informační zpravodaj. Kromě části výročních zpráv a několika

⁵¹ Nařízení Rady č.2100/94, článek 89

⁵² Explanatory note. *Community Plant Variety Office* [online]. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: http://www.cpvo.europa.eu/documents/infodd/SII_CS.pdf

tiskových zpráv, které jsou dostupné v anglickém i francouzském jazyce, je naprostá většina těchto informací dostupná pouze v angličtině.

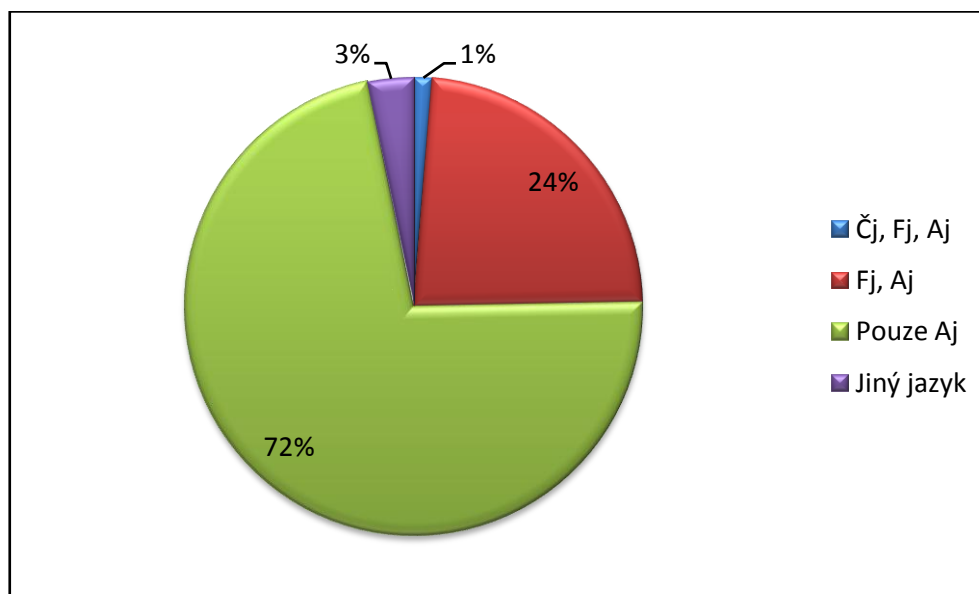
Jak je vidět z tabulky č. 1, celkem bylo do první kategorie zařazeno 168 dokumentů. Ve všech třech zkoumaných jazycích, tedy češtině, francouzštině a angličtině, jsou dostupné dokumenty pouze 2 (jedná se o kontakty a o Rozhodnutí správní rady Odrůdového úřadu Společenství ze dne 25. března 2004). Zároveň ve francouzském a anglickém jazyce bylo dostupných 36 dokumentů, tedy 21,4 %. Nejvíce dokumentů, celkem 125, bylo dostupných pouze v angličtině. Vyskytly se zde i dokumenty, které nebyly dohledatelné v žádném ze tří zkoumaných jazyků (nejčastěji se jednalo o dokumenty v němčině).

Tabulka č. 1: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na internetových stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	1,2	2
Fj, Aj	21,4	36
Pouze Aj	74,4	125
Jiný jazyk	3,0	5
Celkem	100,0	168

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 1: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Zdroj: vlastní zpracování

B) Dokumenty vztahující se k činnosti agentury

Další, poměrně široce vymezenou kategorií tvoří dokumenty, které se přímo vztahují k činnosti Odrůdového úřadu Společenství. Ten byl zřízen za účelem správy systému odrůdových práv Společenství. Náplní jeho činnosti je tedy příjem žádostí o odrůdová práva a následné rozhodování o jejich udělení nebo zamítnutí žádosti na základě provedení formálního a věcného přezkoumání a technické zkoušky. Úřad také schvaluje názvy pro dotyčné odrůdy a vybírá stanovené poplatky, vede rejstřík žádostí o udělení Odrůdových práv Společenství a Rejstřík odrůdových práv Společenství a také, jak již bylo zmíněno dříve, vydává publikaci, která obsahuje údaje, které byly zapsány do rejstříku a dosud nebyly zveřejněny.

Do této kategorie byly zařazeny dokumenty ze sekce **Podání žádosti**, tedy formuláře, které je k podání žádosti o udělení Odrůdových práv nutné vyplnit, dále pokyny pro žadatele a technické dotazníky pro jednotlivé druhy rostlin. Většina formulářů je dostupná ve 22 jazycích (chybí irština), a to i z české verze stránek. Poznámky a instrukce pro žadatele jsou potom sepsány v angličtině a francouzštině a technické dotazníky jsou dostupné z velké části jen v angličtině.

Dále jsou do kategorie dokumentů vztahujících se k činnosti agentury zařazeny dokumenty, které najdeme pod odkazem **Technické zkoušení**. Jedná se o velké

množství technických protokolů, informace o předkládání materiálu pro technické zkoušení, důležitá oznámení nebo informace o externích odbornících. Technické protokoly jsou dostupné pouze v jazyce anglickém, polovina dokumentů o předkládání materiálu pro technické zkoušení je dostupná také ve francouzštině, ve které se dočteme i o úloze externích odborníků. Naproti tomu valná většina dokumentů v sekci *Důležitá oznámení* je dostupná ve více jazykových verzích, tedy i češtině.

Další část dokumentů zařazená do druhé kategorie se nachází pod odkazem **Platby**. Dostupná je nejen anglická, ale i francouzská verze, v češtině je pouze jedno oznámení. Ze sekce **Dokumenty** byl do této kategorie počítán Úřední věstník Odrůdového úřadu Společenství a také zvláštní vydání úředního věstníku S2. Úřední věstník Odrůdového úřadu Společenství je dostupný i v české verzi od roku 2004, tedy od přistoupení České republiky do Evropské unie. Všechna vydání zvláštního věstníku S2 jsou dostupná ve všech třech zkoumaných jazycích, jelikož byl poprvé vydán roku 2006.

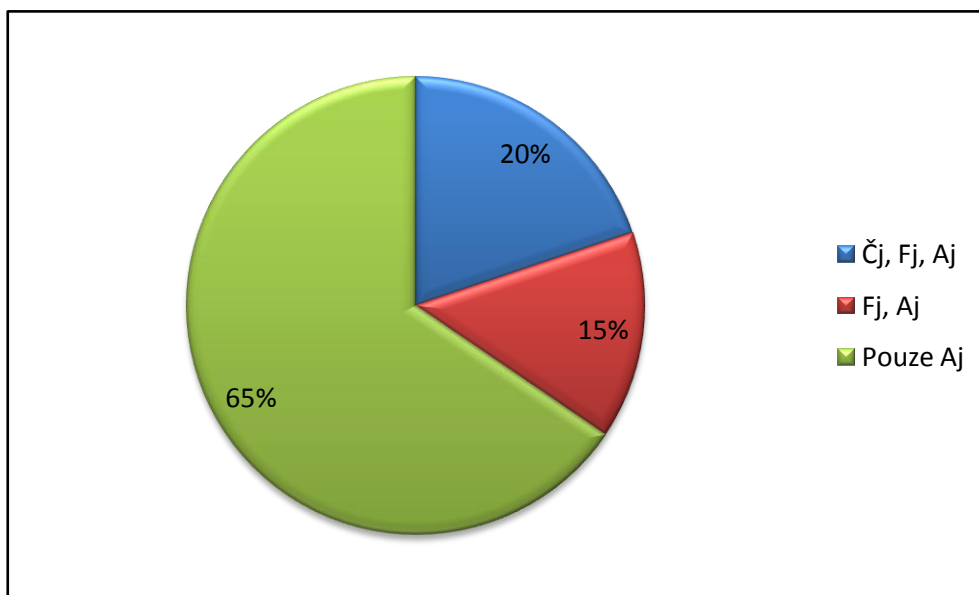
Jak vyplývá i z následující tabulky č. 2, celkem bylo do kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti Odrůdového úřadu Společenství započteno 539 dokumentů. V češtině jich je dostupných téměř 20 %, což je oproti předchozí kategorii poměrně hodně. Všechny dokumenty jsou tentokrát dohledatelné v angličtině, zhruba 34 % dokumentů je pak možné si přečíst i ve francouzštině.

Tabulka č. 2: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	19,8	107
Fj, Aj	14,7	79
Pouze Aj	65,5	353
Celkem	100,0	539

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 2: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Zdroj: vlastní zpracování

C) Legislativa

Poslední zvolenou kategorií tvoří Legislativa. Ta se na internetových stránkách Odrůdového úřadu Společenství nachází zejména pod odkazem **Odrůdová práva Společenství**. Najdeme zde například zakládající dokument agentury - nařízení Rady č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství, ale i další nařízení Rady a Komise. Dále do této kategorie bylo zařazeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, které je dostupné pod odkazem **Dokumenty**. Odkaz na jeho znění v českém jazyce sice není funkční, nicméně pokud si vyhledáme příslušný Úřední věstník, jehož číslo je na stránce uvedeno, zjistíme, že i toto nařízení v českém jazyce dostupné je.

V této kategorii jsou tedy všechny dokumenty dostupné ve všech třech sledovaných jazycích.

Tabulka č. 3: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

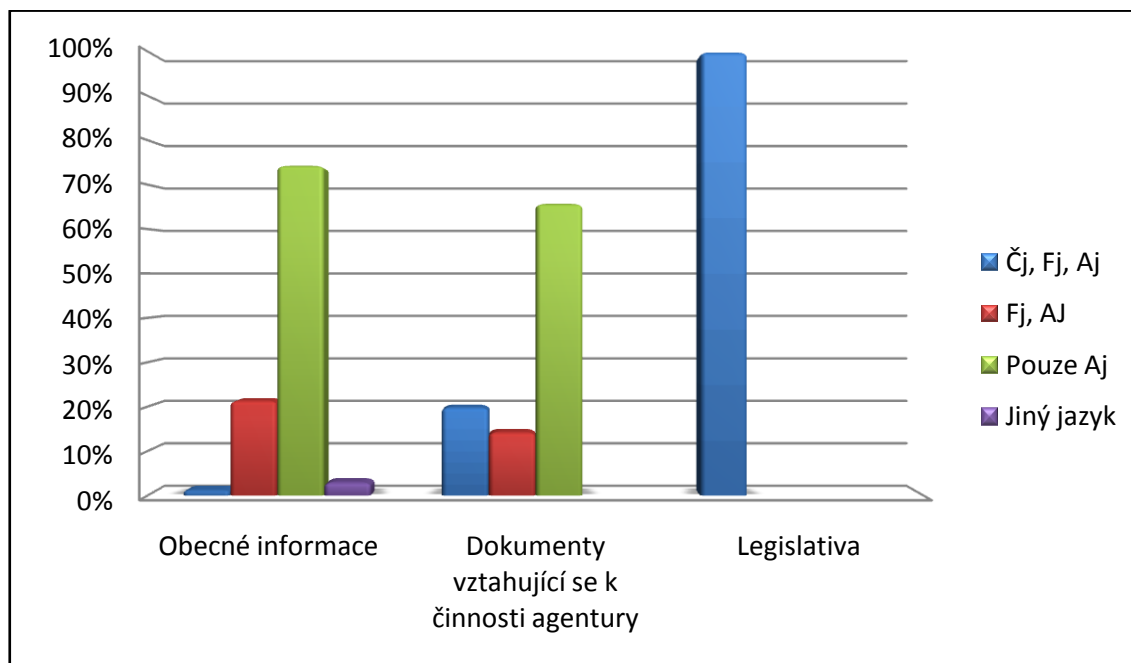
Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	100,0	26
Celkem	100,0	26

Zdroj: vlastní zpracování

D) Celková jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Pro shrnutí tedy můžeme konstatovat, že na internetových stránkách Odrůdového úřadu Společenství bylo nalezeno celkem 733 dokumentů, z nichž bylo 168 zařazeno do kategorie Obecné informace, 539 do kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti a 26 do kategorie Legislativa. Jazykové zastoupení v jednotlivých kategoriích znázorňuje následující graf č. 3, ze kterého je jasně vidět, že největší zastoupení dokumentů dostupných ve všech zkoumaných jazycích je v kategorii Legislativa, naopak nejméně dokumentů, na jejichž přečtení nám postačí znalost českého jazyka, najdeme v kategorii Obecné informace.

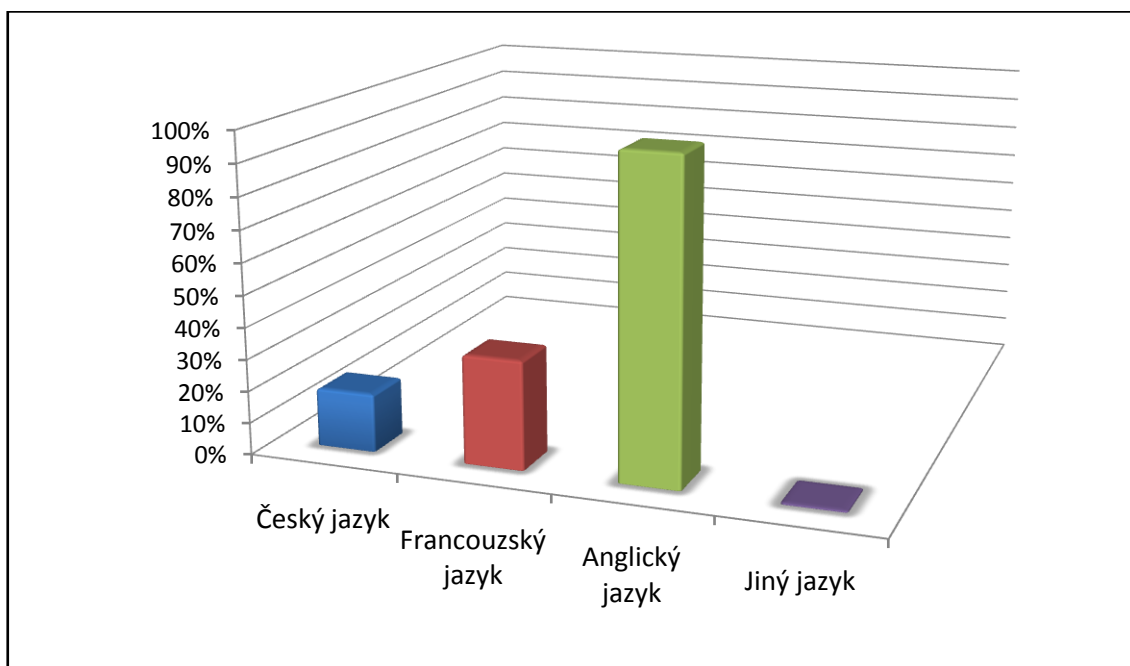
Graf č. 3: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Zdroj: vlastní zpracování

Z těchto celkových 733 dokumentů jich v angličtině bylo dostupných 728 - tedy 99,3 %, ve francouzštině 250, což činí 34,1 % a v češtině 135 neboli 18,4 %. 0,6 % dokumentů potom nebylo dostupných v žádném ze tří zkoumaných jazyků. Celkové zastoupení jednotlivých jazyků znázorňuje také následující graf č. 4.

Graf č. 4: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Evropská agentura pro železnice

4.2.1 Popis a struktura internetových stránek Evropské agentury pro železnice

Internetové stránky Evropské agentury pro železnice najdeme na adrese <http://www.era.europa.eu>. První, čeho si vzhledem k tématu této práce není možné nevšimnout, je úplná absence tlačítka volby jazyka. Stránky se automaticky zobrazují v angličtině.

Co se týče vzhledu stránek, barevně převažují bílá, modrá a šedá barva. V horní části je výřez z fotografie zachycující cestující se zavazadly na vlakovém nádraží, nad ním se potom nachází jednotlivé odkazy menu. Další odkazy najdeme po pravé straně. Text uprostřed strany stručně představuje agenturu, pod ním je seznam nejnovějších dokumentů.

Obrázek č. 3: Úvodní strana internetových stránek Evropské agentury pro železnice

The European Railway Agency at a glance

The construction of a safe, modern integrated railway network is one of the EU's major priorities. Railways must become more competitive and offer high-quality, end-to-end services without being restricted by national borders.

The European Railway Agency was set up to help create this integrated railway area by reinforcing safety and interoperability.

The Agency also acts as the system authority for the European Rail Traffic Management System (ERTMS) project, which has been set up to create unique signalling standards throughout Europe.

Latest reports and documents	
Publication date	Title
17-04-2012	Recommendation on updating the Annex A of the TSI Control Command and Signalling
15-04-2012	Codification of restrictions in ERATV and ECVVR
15-04-2012	Application Guide for the ERATV
23-03-2012	Adoption of the statement of estimates 2013
23-03-2012	Adoption of the Multi-Annual Staff Policy plan 2013-2015
23-03-2012	Appointment of two reporting officers for the 2011 appraisal exercise of the Executive Director

Key Documents

Registers

Surveys

European Railway Agency at Innotrans 2012

1 2 3 4 5 6

Job Opportunities

➤ [Reserve list for Project Officers in the field of Safety \(AD6\)](#)

Zdroj: www.era.europa.eu

Odkaz **Agentura** obsahuje několik záložek. První z nich se zabývá správní radou. Je zde seznam všech jejích členů a dále databáze rozhodnutí, která obsahuje velké množství dokumentů. Jedná se nejčastěji o přijetí rozpočtu, pracovního plánu, výroční zprávy nebo pravidel regulujících činnost Evropské agentury pro železnice. Tato rozhodnutí najdeme i v následující sekci, kde jsou ovšem rozděleny do skupin podle jednotlivých zasedání, na kterých byla přijata. Dále pod odkazem Agentura najdeme informace o rozpočtu, organizační struktuře a výkonném řediteli, vypsáných veřejných zakázkách, hodnotách a cílech agentury nebo o její spolupráci s Evropskou komisí, jednotlivými členskými státy nebo organizacemi, které se taktéž zabývají železniční dopravou v Evropě. Další záložka je potom určena zejména pro zájemce o práci v této agentuře. Ti zde mohou najít informace jak o aktuálně vypsáných, tak již ukončených výběrových řízeních.

Druhým a obsahově velmi rozsáhlým odkazem v menu jsou **Hlavní aktivity**. Jak již název této sekce napovídá, najdeme zde informace o práci agentury, které jsou seřazeny tematicky podle jednotlivých oblastí činnosti, kterými se ERA zabývá. V první části se proto nachází informace o vzájemném schvalování vozidel a příslušné předpisy. Dále zde najdeme informace o pracovní skupině odpovědné za ekonomické hodnocení,

kteřé je vzhledem ke snaze o co největší konkurenceschopnost ťelezniční dopravy nezbytnou součástí všech aktivit agentury.

Pod dalším odkazem označeným zkratkou *ERTMS* se skrývají informace o Evropském systému řízení ťelezničního provozu, jehož cílem je vytvořit jednotný standart pro zabezpečovací zařízení. Tento elektronický systém je schopen aktivně zasáhnout do řízení vlaku v případě omylu strojvedoucího a tak přispívá k větší bezpečnosti ťelezniční dopravy. V této sekci proto najdeme velké množství dokumentů obsahujících technické specifikace tohoto systému, odborná stanoviska a doporučení nebo studie vypracované agenturou.

Dalším odkazem je *Interoperabilita*. I tato sekce se skládá zejména z technických specifikací pro interoperabilitu ťeleznic, příslušných právních předpisů, platných norem, stanovisek a doporučení agentury a dvouleté zprávy o vývoji interoperability ťeleznic v Evropské unii.

Protože bezpečnost a interoperabilita evropských ťeleznic závisí také na kvalifikovaném personálu, další oblastí, ve které agentura působí, je rozvoj společného rámce pro odborné vzdělávání strojvedoucích. Pod odkazem *Odborné způsobilosti* tedy najdeme právní předpisy týkající se postupu a pravidel pro uznávání školicích středisek a zkoušejících pro strojvedoucí.

Dále je mezi hlavní aktivity řazen odkaz *Bezpečnost*. Ten obsahuje informace a dokumenty o společných ukazatelích bezpečnosti, společných bezpečnostních cílech, spolupráci s vnitrostátními inspekčními orgány při vyšetřování nehod, hodnocení bezpečnosti, udělování osvědčení o bezpečnosti a spolupráci vnitrostátních bezpečnostních orgánů. Nechybí zde ani zprávy o bezpečnosti ťeleznic a databáze licencí.

Za účelem zajištění transparentnosti a rovného přístupu k dokumentům je agentura zodpovědná za vedení veřejných databází, odkazy na ně najdeme v další sekci pod odkazem *Hlavní aktivity*.

Posledním odkazem v této části internetových stránek jsou potom *Konzultace*. Ty musí agentura podle článků 4 a 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.881/2004 o zřízení Evropské agentury pro ťeleznice vést se sociálními partnery, s přepravci a cestujícími vždy, když se jich činnost agentury stanovená v dalších článcích tohoto nařízení týká a to předtím, než agentura předloží doporučení Komisi.⁵³

⁵³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.881/2004 o zřízení Evropské agentury pro ťeleznice, článek 4 a 5

Třetím odkazem nacházejícím se v hlavním menu jsou ***Sdělení***. Zde je možné se dočíst o novinkách týkajících se činnosti agentury, ale také o pořádaných akcích, tedy zejména konferencích a seminářích. Dohledat tu můžeme také tři existující čísla informačního zpravodaje. Pod posledním odkazem najdeme galerii fotografií tematicky spojených s Evropskou agenturou pro železnice, videoprezentaci nebo logo agentury ke stažení.

Pod poslední záložkou v hlavním menu už najdeme pouze vyhledávač dokumentů na stránkách a také přehledně uspořádané základní dokumenty, na které už jsme však narazili v jiných částech internetových stránek.

4.2.2 Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Evropské agentury pro železnice v českém, francouzském a anglickém jazyce

Tak jako u předchozího Odrůdového úřadu Společenství, i u této agentury bude na tomto místě následovat rozbor dostupnosti dokumentů dostupných na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice, rozdělených do třech kategorií.

A) Obecné informace

Do první kategorie Obecných informací o agentuře a jejím fungování byly zařazeny zejména dokumenty zpod prvního odkazu ***Agentura***. Jedná se opět částečně o informace nacházející se přímo na stránkách a týkající se například fungování agentury, jejího rozpočtu, hodnot a cílů. Větší část však tvoří dokumenty ke stažení, nejčastěji ve formátu PDF. Ty představují hlavně rozhodnutí Správní rady a také volných pracovních míst.

Naprostá většina dokumentů nacházejících se pod odkazem ***Agentura*** je dostupná pouze v angličtině. Výjimkou jsou pouze dva odkazy na informace o rozpočtu, které byly uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie a jsou tak dohledatelné i v dalších jazycích, francouzštinu a češtinu nevyjímaje. Pouze ve francouzštině jsou dostupné seznamy zhotovitelů zakázek.

Dále byly do první kategorie zařazeny i dokumenty ze sekce ***Sdělení***, tedy jednotlivá čísla zpravodaje, informace o novinkách a pořádaných akcích. Tato sdělení jsou dostupná pouze v angličtině.

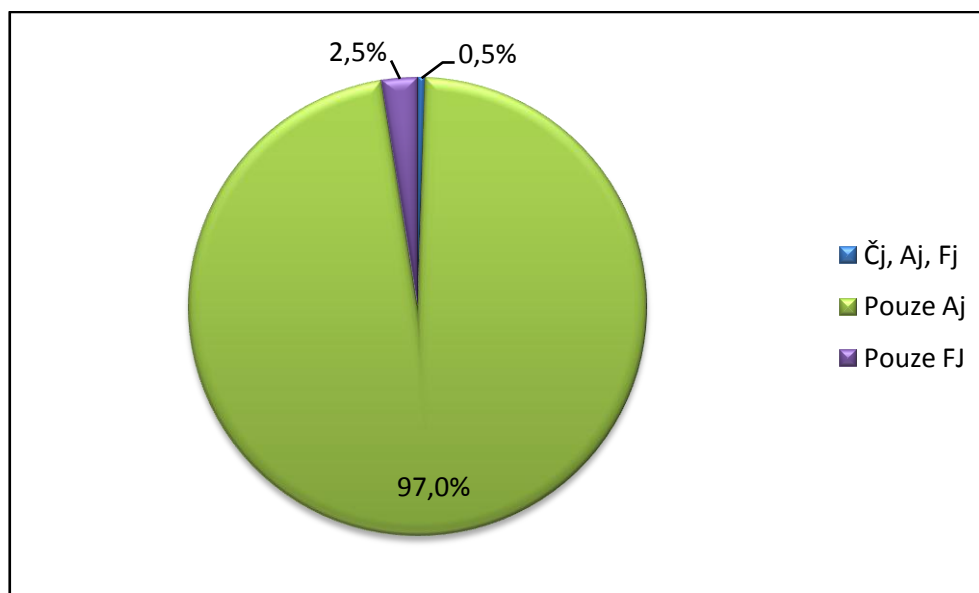
Celkem bylo tedy do této kategorie započítáno 397 dokumentů, přičemž pouhé 2 z nich jsou dostupné ve všech třech zkoumaných jazycích. Pouze ve francouzském jazyce je potom dostupných 10 dokumentů a celých 385 dokumentů je možné najít jen v jazyce anglickém. Můžeme si také povšimnout, že oproti předchozí agentuře, tedy Odrůdovému úřadu Společenství, žádný dokument není dostupný zároveň v angličtině a ve francouzštině.

Tabulka č. 4: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii *Obecné informace na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice*

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	0,5	2
Pouze Aj	97,0	385
Pouze Fj	2,5	10
Celkem	100,0	397

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 5: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii *Obecné informace na stránkách Evropské agentury pro železnice*

Zdroj: vlastní zpracování

B) Dokumenty vztahující se k činnosti agentury

Podle článku 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.881/2004 o zřízení Evropské agentury pro železnice je cílem této agentury „[...]v *technických záležitostech* přispívat k provádění právních předpisů Společenství usilujících o zlepšení

*konkurenčního postavení železničního sektoru cestou zvýšení úrovně interoperability železničních systémů a vypracovávat společný přístup k bezpečnosti evropského železničního systému tak, aby byl vytvořen evropský železniční prostor bez hranic a zaručena vysoká úroveň bezpečnosti.*⁵⁴ Z tohoto důvodu byly do kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti agentury zařazeny dokumenty nacházející se pod odkazem **Hlavní aktivity**, jelikož právě tam najdeme informace o jednotlivých oblastech činnosti Agentury. Největší počet dokumentů byl nalezen pod odkazem *Licence* v sekci *Bezpečnost*, velké množství dokumentů představují také technické specifikace pod odkazem *ERTMS*.

K dokumentům v této kategorii je opět možné říci, že výrazně převyšují dokumenty dostupné pouze v angličtině. V českém jazyce jsou dostupné některé dokumenty pod odkazem *Licence*, jedná se totiž o licence k provozování drážní dopravy udělené jednotlivým provozovatelům v České republice.

Jak vyplývá i z následující tabulky, celkem tato kategorie obsahuje 737 dokumentů. Není už překvapením, že opět výrazně převyšují dokumenty dostupné pouze v angličtině, které dosahují téměř 82 %. Ve všech třech sledovaných jazycích byly nalezeny pouhé 4 dokumenty, v češtině a zároveň v angličtině jich je dostupných přes 5%. V této kategorii se však vyskytly i dokumenty, které nebyly dohledatelné v žádném ze tří zkoumaných jazyků.

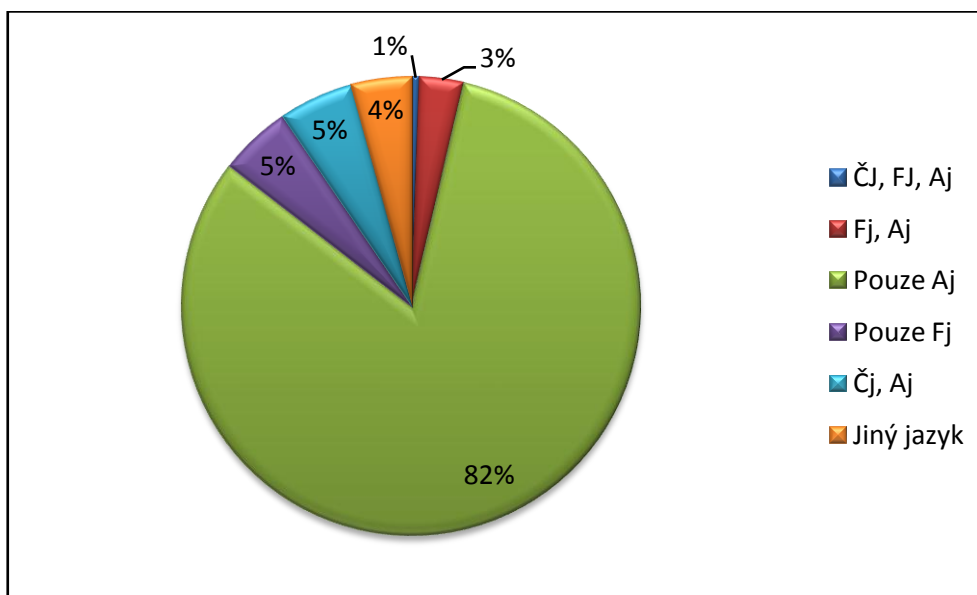
Tabulka č. 5: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	0,5	4
Fj, Aj	3,1	23
Čj, Aj	5,3	39
Pouze Aj	81,8	603
Pouze Fj	5,1	37
Jiný jazyk	4,2	31
Celkem	100,0	737

Zdroj: vlastní zpracování

⁵⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č.881/2004 o zřízení Evropské agentury pro železnice

Graf č. 6: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Evropské agentury pro železnice

Zdroj: vlastní zpracování

C) Legislativa

Dohledání dokumentů zařaditelných do třetí kategorie Legislativa bylo o něco složitější než u dokumentů z předchozích dvou kategorií, právní předpisy totiž na stránkách Evropské agentury pro železnice nemají vyhrazený odkaz, kde by byly soustředěny pohromadě. Nachází se tak pod různými odkazy vždy u tématu, kterého se týkají. Většinu jich tedy můžeme najít pod odkazem **Hlavní aktivity**. Vůbec nejvíc právních předpisů se nachází pod odkazem *Dokumenty* v sekci *Interoperabilita*, další jsou umístěny například pod odkazem *Odborné způsobilosti*.

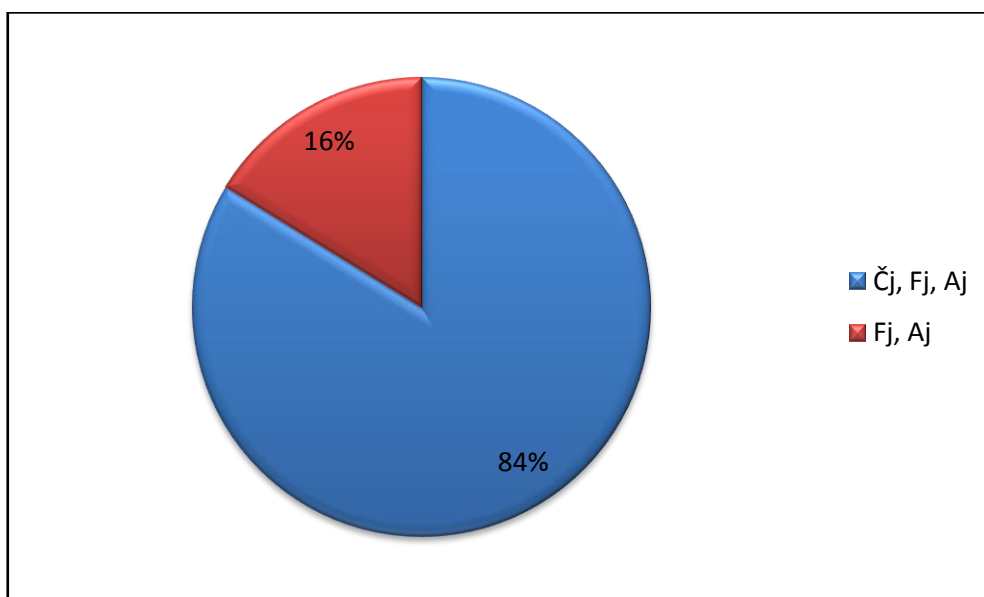
Z následující tabulky č. 6 zjistíme, že celkem bylo nalezeno 37 dokumentů, které byly zařazeny do kategorie Legislativa. 31 z nich, tedy téměř 84 %, bylo dostupných ve všech třech zkoumaných jazycích, 6 dokumentů potom pouze ve francouzštině a angličtině. V tomto případě se vždy jednalo o právní předpisy přijaté ještě před vstupem České republiky do Evropské unie, tedy v období před 1. 5. 2004.

Tabulka č. 6: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	83,8	31
Fj, Aj	16,2	6
Celkem	100,0	37

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 7: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Evropské agentury pro železnice

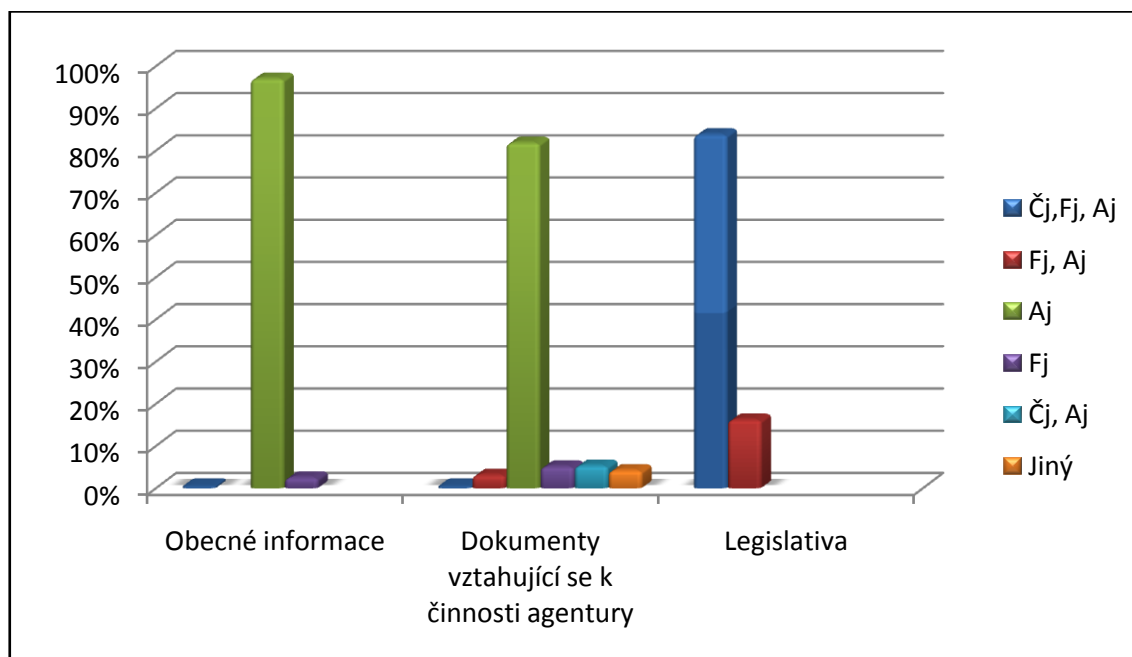

Zdroj: vlastní zpracování

D) Celková jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Evropské agentury pro železnice

Celkem bylo na internetových stránkách www.era.europa.eu nalezeno 1171 dokumentů, 397 z nich bylo zařazeno mezi Obecné informace, do druhé kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti agentury jich bylo zařazeno 737 a do kategorie Legislativa 37. Ke shrnutí jazykové dostupnosti dokumentů na stránkách této agentury nám i tentokrát poslouží následující dva grafy. Jazykové zastoupení ve všech třech kategoriích zobrazuje graf č. 8. Z něj je na první pohled patrná výrazná převaha dokumentů dostupných pouze v angličtině v prvních dvou kategoriích. Oproti tomu sloupce znázorňující legislativní dokumenty jsou zcela odlišné, velká část dokumentů totiž byla dostupná ve všech třech zkoumaných jazycích.

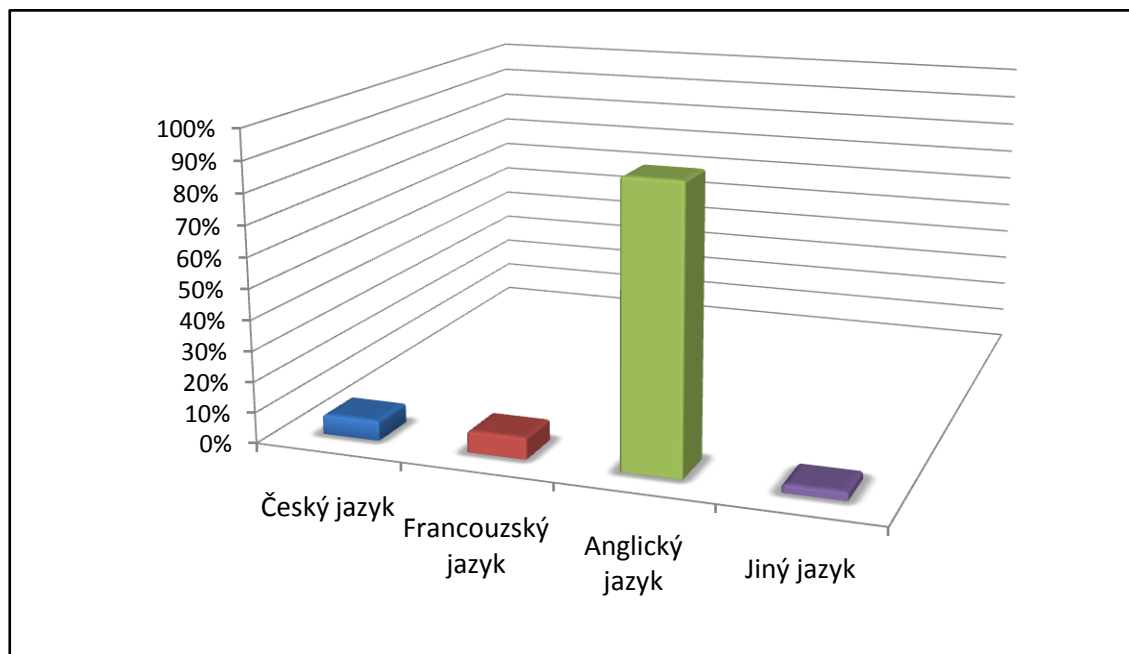
Graf č. 8: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Evropské agentury pro železnice

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 9 potom zobrazuje zastoupení jednotlivých jazyků v dokumentech dostupných z příslušných internetových stránek. Z oněch celkových 1171 dokumentů jich v českém jazyce bylo dostupných 76, ve francouzštině 82 a v angličtině dokonce 1062. I v tomto grafu je vidět výrazná převaha zeleného sloupce, představujícího dokumenty dostupné v jazyce anglickém. Poněkud překvapivým shledávám fakt, že rozdíl mezi počtem dokumentů dostupných v češtině a ve francouzštině je téměř nepatrný.

Graf č. 9: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Evropské agentury pro železnice

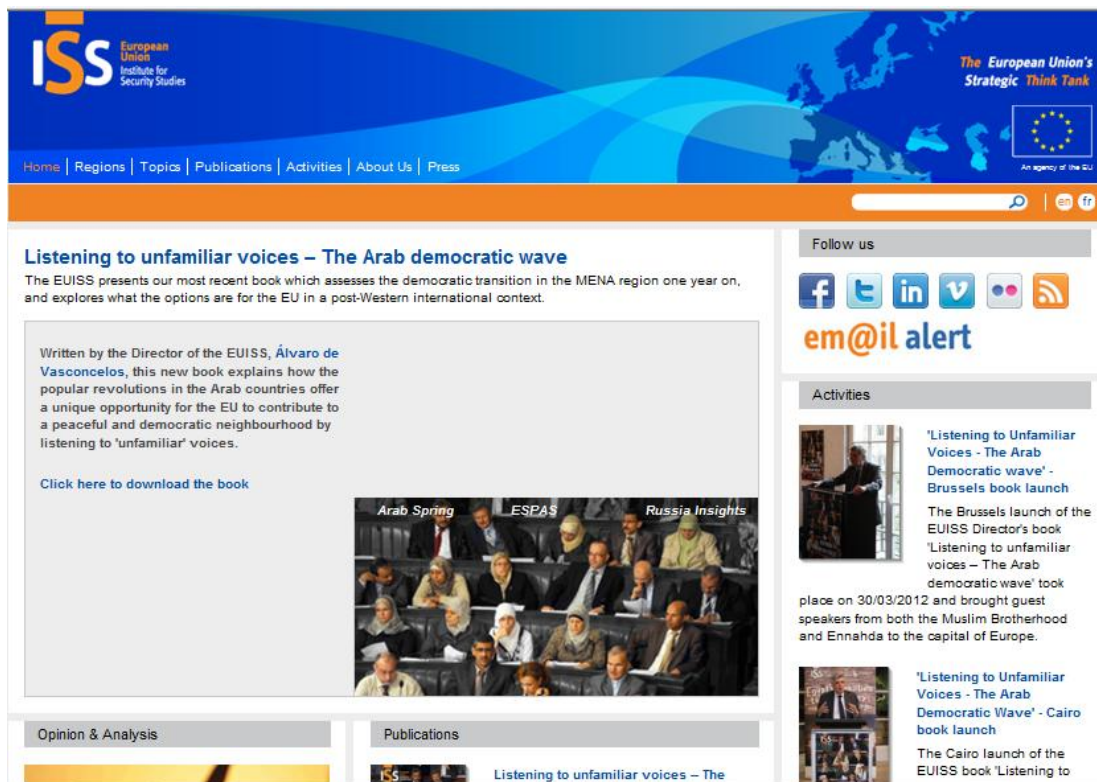
Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia

4.3.1 Popis a struktura internetových stránek Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Internetové stránky Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia najdeme na adrese <http://www.iss.europa.eu>. Po zadání této adresy do internetového vyhledávače se dostaneme na domovskou stránku této agentury. Horní část stránek je vyvedená v modré barvě, najdeme na ní oranžovo-bílý název ústavu, vlajku Evropské unie a také obrys kontinentu Evropa. Nachází se zde také jednotlivé odkazy plnící úlohu menu. Pod nimi se na oranžové liště nachází okénko pro vyhledávání na stránkách a vedle něj jsou odkazy na jazykové verze stránek - můžeme si však vybrat pouze mezi angličtinou a francouzštinou, přičemž graficky jsou obě verze totožné. Dále se úvodní strana skládá z nejnovějších publikací, analýz a názorů, které byly úřadem vydány. V nejspodnější části stránky pak můžeme najít videa. Jedná se většinou o projevy týkající se tematiky společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Ve sloupci po pravé straně pak najdeme informace o uskutečněných aktivitách a projektech, na kterých se ústav podílí, ale také tiskové zprávy uveřejněné v médiích.

Obrázek č. 4: Úvodní strana internetových stránek Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Zdroj: www.iss.europa.eu

Prvním z odkazů jsou **Regiony**. Po jeho zvolení se před námi objeví krátký popis této kategorie a také mapa světa. Kliknutím na její část můžeme vybrat region, o kterém se chceme dozvědět bližší informace. Nabídka regionů se objeví také na oranžové liště. Zvolit můžeme Spojené státy americké, západní Balkán, Blízký východ/Perský záliv, Středomoří, Rusko, Východní sousedství nebo Asii. Po rozkliknutí každého regionu se v levém sloupci můžeme dočíst o vztazích Evropské unie k danému regionu, v pravém sloupci se pak objeví odkazy na publikace ústavu, které se tématiky jednotlivých regionů dotýkají. Těmto publikacím se však budu blíže věnovat později, jelikož jsou přehledněji řazeny pod vlastním odkazem **Publikace**.

Další odkaz je označen jako **Témata**. I zde najdeme vždy krátký popis a publikace seřazené do kategorií Arabské jaro, Společná bezpečnostní a obranná politika, Odzbrojení, Zahraniční politika a Globální řízení.

Třetím odkazem jsou již zmiňované **Publikace**. Pod první záložkou v této sekci najdeme všechna čísla tzv. Chaillot papers, hlavní publikace vydávané Ústavem pro bezpečnostní studia. Ty se vždy zabývají tématem z oblasti bezpečnostní politiky EU. Publikují v nich jak výzkumní pracovníci ústavu, tak externí odborníci.

Dále se zde nachází odkaz *Knihy*. Zde najdeme v elektronické podobě ke stažení detailní studie na specializovaná témata, které je možné získat i v tištěné podobě. *Occasional papers*, které jsou dalším typem publikace dostupným v této sekci, jsou rozsahem kratší studie nebo zprávy ze seminářů.

Najdeme zde také *Zprávy*, představující výsledky hlavních výzkumných projektů nebo *Policy brief*, tedy stručné analýzy týkající se témat zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie.

Další kategorií jsou *Analýzy*, které jsou publikovány především výzkumnými pracovníky Ústavu a týkají se nejrůznějších témat.

V sekci *Názory* najdeme články týkající se aktuálních témat evropské zahraniční a bezpečnostní politiky, které byly napsány pracovníky ústavu, ale i externími experty a publikované v tisku. Pod dalším odkazem pak nalezneme informační zpravodaj, který Ústav pro bezpečnostní studia vydává každé 3 měsíce. Obsahuje zejména informace o aktivitách ústavu, ale také komentáře k aktuálním tématům.

Posledním odkazem v sekci **Publikace** je *Barcelona 2010*. Jedná se o řadu 10 publikací zabývajících se problematikou vztahů mezi Evropskou unií a středomořskou oblastí, která je výsledkem spolupráce Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia a Evropského institutu pro Středomoří.

Dalším odkazem v menu jsou **Aktivity**. Můžeme si vybrat, zda si přejeme zobrazit informace o konferencích, seminářích, pracovních skupinách nebo dalších událostech. Pod každou z těchto záložek najdeme informace o jednotlivých akcích pořádaných Úřadem pro bezpečnostní studia. Po rozkliknutí vybrané akce si můžeme prohlédnout např. seznamy účastníků nebo podrobný program akce, často nechybí ani videa, zachycující nečastěji přednesené projevy.

Pod odkazem nazvaným **O nás** je možné dohledat základní informace o ústavu, jeho organizační strukturu, cíl, stručnou historii, informace o financování, publikacích, aktivitách nebo komunikaci s veřejností. Ve sloupci po pravé straně pak nalezneme důležité kontakty, odkaz na zakládající dokument ústavu, pracovní řád Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia a brožuru informující o činnosti této agentury. Po rozkliknutí první záložky na oranžové liště se dozvíme bližší informace o současném řediteli ústavu, kterým je Álvaro de Vasconcelos. Nachází se zde i odkazy na jím napsané publikace, akce, kterých se účastnil nebo články o něm uveřejněné v médiích. Pod další záložkou potom najdeme podrobnější informace o všech výzkumných

pracovnících ústavu. Pod následující záložkou pak najdeme informace o volných pracovních pozicích.

Poslední odkaz *Tisk* obsahuje informace o zprávách zveřejněných v nejrůznějších médiích a zmiňujících se o činnosti ústavu nebo o některém z jeho pracovníků.

4.3.2 Jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Ústavu EU pro bezpečnostní studia v českém, francouzském a anglickém jazyce

A) Obecné informace

Stejně jako u předchozích agentur, i u Ústavu pro bezpečnostní studia byly za první zkoumanou kategorii zvoleny Obecné informace. Ty se na příslušných internetových stránkách nachází zejména pod odkazem *O nás*. Pokud tuto sekci důkladně prohlédneme, zjistíme, že většinu informací je možné zobrazit jak v anglickém, tak i ve francouzském jazyce. Výjimku tvoří pouze informace v archivu pracovních příležitostí, ty jsou většinou dostupné pouze v angličtině, což je ale vzhledem k tomu, že výborná znalost angličtiny je většinou jednou ze základních podmínek, které musí uchazeč o pracovní pozici v Ústavu pro bezpečnostní studia splňovat, celkem pochopitelné. Dále byly do této kategorie zařazeny také dokumenty nacházející se pod posledním odkazem v menu, tedy zprávy publikované v médiích, které se týkají Ústavu pro bezpečnostní studia. Nejčastěji se jedná o části novinových článků nebo citace výzkumných pracovníků ústavu převzaté z jednotlivých médií a které jsou zde uveřejněny v původním jazyce bez překladu. V této sekci internetových stránek je tak možné narazit na informace například v portugalské, švédské, německé, bulharské, ale také v češtině, nicméně angličtina opět převažuje.

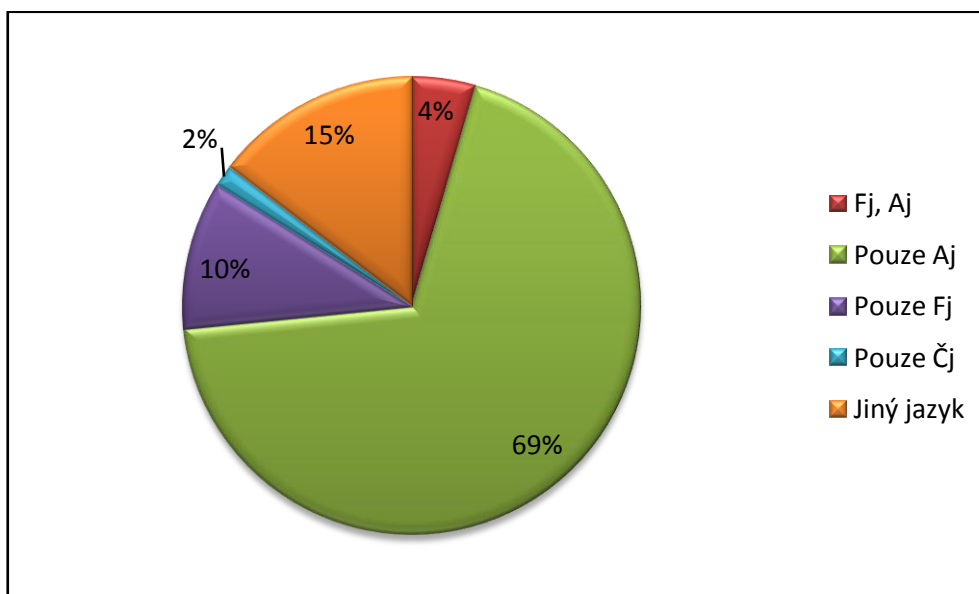
Celkem bylo do této kategorie tedy zařazeno 335 dokumentů. Nejvíce, téměř 70 %, jich je dostupných pouze v jazyce anglickém. Následuje počet dokumentů dostupných v jiném jazyce než je čeština, angličtina a francouzština. Nebyl nalezen žádný dokument dostupný ve všech třech zmíněných jazycích.

Tabulka č. 7: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	0,0	0
Fj, Aj	4,5	15
Pouze Aj	69,0	231
Pouze Fj	10,4	35
Pouze Čj	1,5	5
Jiný jazyk	14,6	49
Celkem	100,0	335

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 10: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Zdroj: vlastní zpracování

B) Dokumenty vztahující se k činnosti agentury

Podle článku 2 Společné akce Rady ze dne 20. července 2001 o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti je hlavním účelem této agentury přispívat k rozvoji Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a to mimo jiné prostřednictvím

vypracování zpráv o výzkumu a pořádání seminářů.⁵⁵ Z tohoto důvodu byly do této kategorie zařazeny dokumenty dostupné pod odkazy *Publikace* a *Aktivita*. Co se týče nejdůležitější z vydávaných publikací, Chaillot Papers, až na některé výjimky je možné říci, že zhruba do konce roku 2003 byla většina vydání dostupná v obou jazycích, od roku 2004 je potom nejvíce vydání dostupných pouze v angličtině a malá část pouze ve francouzštině. U ostatních publikací, ale i informací o pořádaných aktivitách výrazně převyšují dokumenty dostupné pouze v angličtině. V českém jazyce je dostupný pouze jeden článek v sekci *Názory*.

Tato kategorie obsahuje celkem 1121 dokumentů, opět žádný z nich není dostupný ve všech třech jazycích, které jsou předmětem našeho zkoumání. Oproti předcházejícím Obecným informacím se zde nachází o něco více dokumentů, u kterých si můžeme vybrat mezi angličtinou a francouzštinou. V českém jazyce se vyskytuje pouhý jeden dokument.

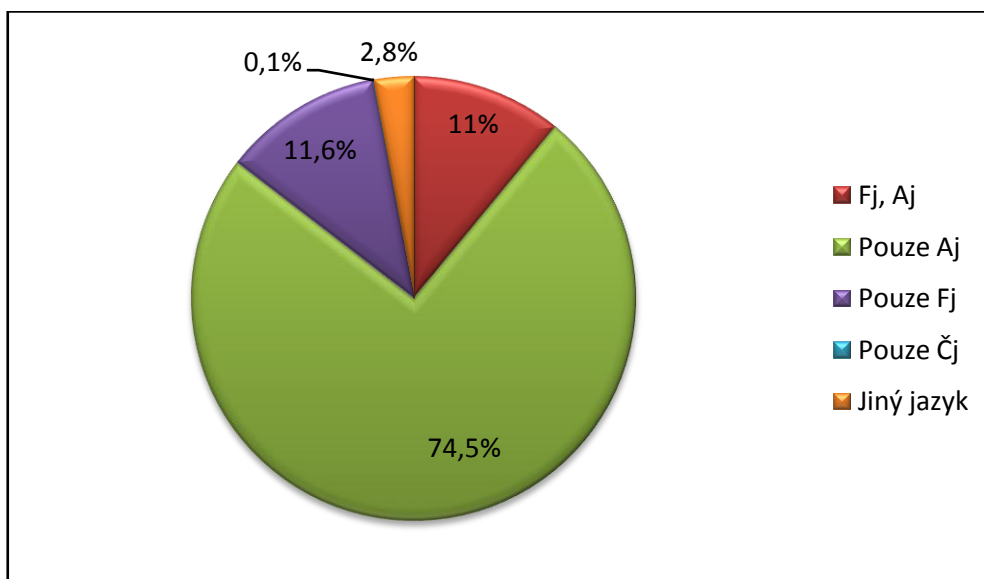
Tabulka č. 8: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	0,0	0
Fj, Aj	11,0	123
Pouze Aj	74,5	835
Pouze Fj	11,6	130
Pouze Čj	0,1	1
Jiný jazyk	2,8	32
Celkem	100,0	1121

Zdroj: vlastní zpracování

⁵⁵ Společná akce Rady ze dne 20. července 2001 o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti

Graf č. 11: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Zdroj: vlastní zpracování

C) Legislativa

Do poslední kategorie, tedy Legislativa, bylo tentokrát možné zařadit pouze dva dokumenty- Oprava společné akce Rady 2006/1002/SZBP ze dne 21. prosince 2006, kterou se mění společná akce 2001/554/SZBP o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti a Pracovní řád Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia z 9. 2. 2002. Oba tyto dokumenty byly uveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie řady L, která obsahuje právní předpisy.

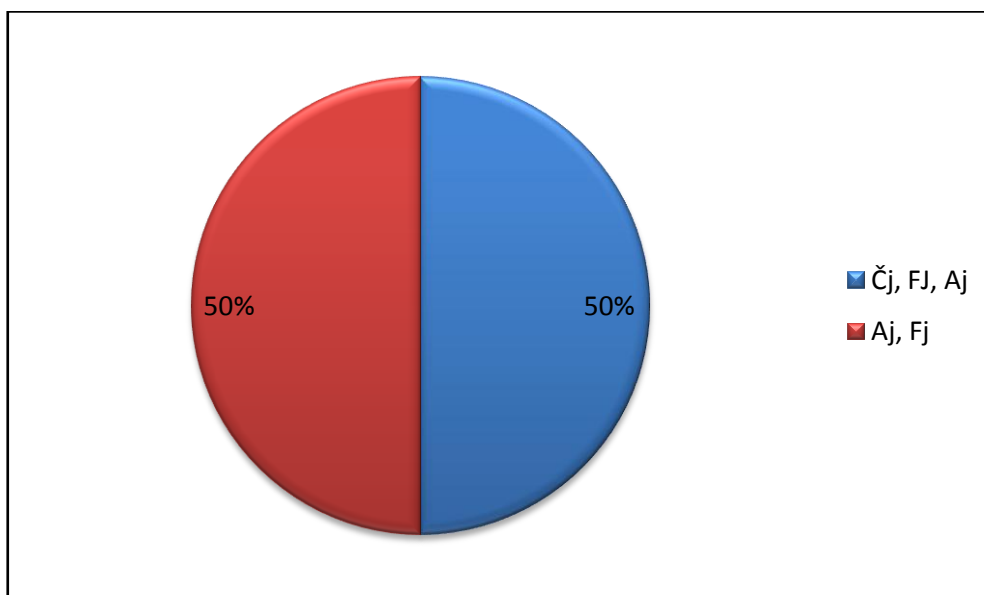
Oprava společné akce Rady je dostupná ve všech úředních jazycích Evropské unie, Pracovní řád je ovšem z internetových stránek Ústavu možné zobrazit pouze v jazycích, které byly úředními jazyky EU již v roce jeho vydání, tedy 2002, a proto jej v českém jazyce není možné otevřít. Je ovšem nezbytné zmínit, že pokud se jej pokusíme vyhledat v databázi práva Evropské unie EUR-Lex, najdeme jej i v české verzi.

Tabulka č. 9: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Jazyk	Podíl (%)	Počet
Čj, Fj, Aj	50,0	1
Fj, Aj	50,0	1
Celkem	100,0	2

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 12: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

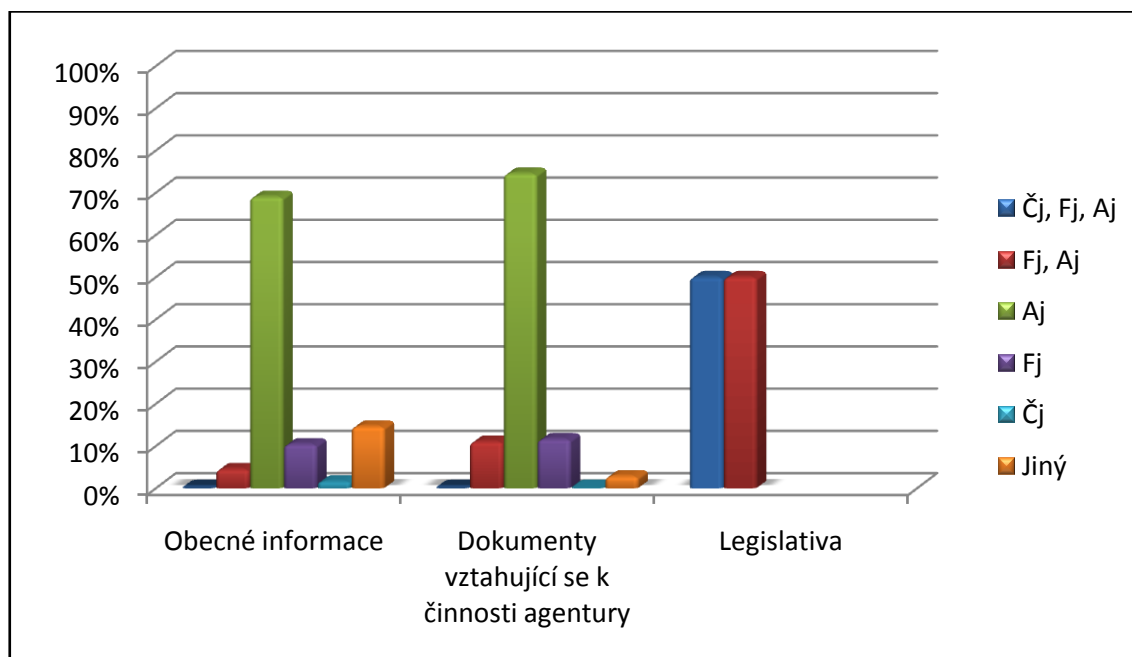

Zdroj: vlastní zpracování

D) Celková jazyková dostupnost dokumentů na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Na internetových stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia bylo celkem nalezeno 1458 dokumentů, z toho 335 bylo zařazeno mezi Obecné informace, 1121 obsahovala kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti a pouhé 2 dokumenty mohly být zařazeny mezi Legislativu. Jaké bylo rozložení jazykové dostupnosti dokumentů v těchto jednotlivých kategoriích, znázorňuje graf č. 13. Tak jako u dvou předešlých agentur má v prvních dvou kategoriích výraznou převahu zelený sloupec, představující dokumenty dostupné pouze v Aj a výrazně se tak odlišuje od kategorie legislativních dokumentů.

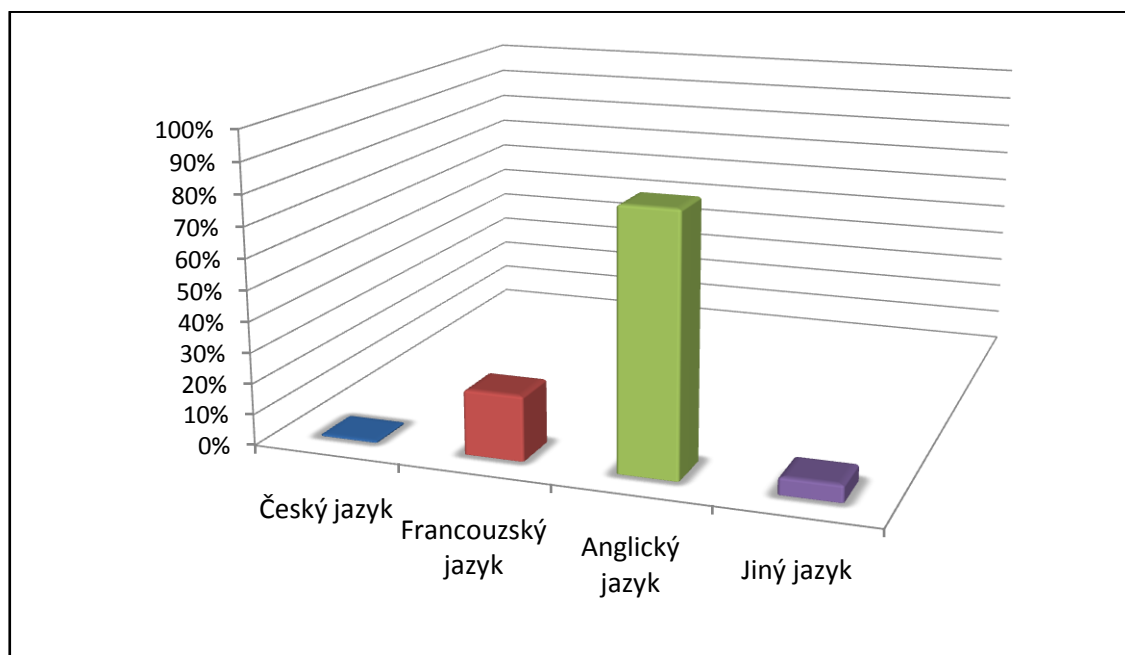
Graf č. 13: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Zdroj: vlastní zpracování

Na posledním grafu č. 14 si pak můžeme prohlédnout zastoupení jednotlivých jazyků. Není už ale překvapením, že téměř 83 % dokumentů si přečteme v angličtině, ve francouzštině je dohledatelných asi 21 % a se znalostí pouze češtiny si v případě stránek Ústavu EU pro bezpečnostní studia přečteme jen asi 0,5 % ze všech dokumentů.

Graf č. 14: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Zdroj: vlastní zpracování

5 Závěr

Hlavním úkolem předkládané bakalářské práce je srovnání jazykové dostupnosti dokumentů vyskytujících se na webových stránkách agentur Evropské unie se sídlem ve Francii.

V úvodní části práce je krátce pojednáno o institucionálním rámci Evropské unie a následně jsou její orgány rozděleny na základní, finanční, poradní, interinstitucionální a decentralizované. Do tohoto rámce, konkrétněji mezi decentralizované orgány, jsou potom zasazeny tzv. Agentury EU, které jsou popsány o něco podrobněji. Následuje představení agentur, jejichž internetovým stránkám je v práci věnována pozornost, tedy Odrůdového úřadu Společenství, Evropské agentury pro železnice a Ústavu pro bezpečnostní studia.

Jelikož téma úzce souvisí s problematikou jazykového režimu Evropské unie, další kapitola je věnována právě jemu. Snažím se v ní objasnit pravidla a fungování jazykového režimu EU a také nastínit, jaké jsou její cíle v oblasti jazykové politiky. S tím, jak se Evropská unie rozšiřovala, bylo nutné věnovat otázce mnohojazyčnosti stále větší pozornost. V současné době má EU 27 členských států a celkem 23 úředních jazyků. Přesto se zavazuje k tomu, aby se na její orgány a instituce každý mohl obrátit v jednom z těchto 23 jazyků a obdržel odpověď ve stejném jazyce. To je zajištěno prostřednictvím překladů a tlumočení. Evropská unie však také vyvíjí snahu o to, aby byli její občané co nejlépe jazykově vybaveni. V další části práce je potom rozebráno zakotvení zásady mnohojazyčnosti v právu Evropské unie, zmíněny jsou jednotlivé smlouvy, Listina základních práv a také Nařízení Rady č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství, které také definuje úřední jazyky. Kromě nich se v souvislosti s Evropskou unií se jazyky dělí ještě na autentické, pracovní a regionální a menšinové.

Hlavním cílem této bakalářské práce byla analýza dostupnosti dokumentů v českém, francouzském a anglickém jazyce na webových stránkách agentur Evropské unie se sídlem ve Francii. Jednalo se tedy o stránky Odrůdového úřadu Společenství www.cpvo.europa.eu, Evropské agentury pro železnice www.era.europa.eu a Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia www.iss.europa.eu. Nejprve byly tyto internetové stránky popsány a byla představena jejich struktura. První věcí, které jsem si vzhledem k tématu této práce všimla, byla celková jazyková dostupnost stránek. Pouze stránky Odrůdového úřadu Společenství byly alespoň částečně dostupné ve většině

úředních jazyků Evropské unie, češtinu nevyjímaje. Webové stránky Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia nabízí na výběr mezi anglickým a francouzským jazykem, nicméně zdaleka ne všechny informace, a to ani ty obecné, jsou ve francouzštině dostupné. A konečně internetové stránky Evropské agentury pro železnice existují pouze ve verzi anglické.

Aby vůbec bylo možné dostupnost dokumentů porovnat, bylo nutné je nejprve rozdělit do kategorií. Rozhodla jsem se zvolit pro všechny agentury stejné kategorie a to z toho důvodu, aby bylo možné porovnat i výsledky jednotlivých agentur mezi sebou. Jelikož se každá z těchto agentur zabývá něčím jiným, zvolila jsem kategorie Obecné informace, Dokumenty vztahující se k činnosti agentury a Legislativa.

V kategorii Obecné informace se skladba dokumentů mezi jednotlivými agenturami příliš nelišila. U všech tří agentur do ní byly zařazeny základní informace popisující činnost dané agentury, její adresa a další kontakty, informace o financování a rozpočtu. Dále tato kategorie obsahuje informace o organizační struktuře, která je u jednotlivých agentur podobná. U všech tří agentur byly také nalezeny zprávy uveřejněné v tisku a dalších médiích, zpravodaje nebo nabídka pracovních pozic. Zařazeny sem byly také výroční zprávy, to se ovšem týkalo pouze Odrůdového úřadu Společenství a Evropské agentury pro železnice, jelikož na stránkách Ústavu EU pro bezpečnostní studia nebyly výroční zprávy nalezeny. Ústav EU pro bezpečnostní studia je také jedinou z těchto tří agentur, u které jsem se rozhodla zařadit informace o pořádaných akcích mezi Dokumenty vztahující se k činnosti místo do kategorie Obecné informace, jelikož se domnívám, že právě pořádání konferencí a seminářů je jednou z nejdůležitějších činností, kterým se tato agentura věnuje. V této domněnce mne utvrzuje zejména zakládající akt této agentury, Společná akce Rady ze dne 20. července 2001 o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti.

Kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti se svým obsahem u jednotlivých agentur výrazně odlišuje. Zatímco u Odrůdového úřadu Společenství se jedná zejména o formuláře a informace důležité pro žadatele o udělení odrůdových práv Společenství nebo o technické dotazníky a protokoly, u Evropské agentury pro železnice potom jde hlavně o stanoviska a doporučení agentury, zprávy o stavu bezpečnosti železnic, licence k provozování drážní dopravy a různé technické specifikace. Z internetových stránek Ústavu EU pro bezpečnostní studia do této kategorie byly zařazeny již výše zmíněné informace o pořádaných akcích, ale hlavně také vydávané publikace. U všech

zkoumaných agentur obsahovala tato kategorie největší množství nalezených dokumentů.

Do kategorie Legislativa bylo naopak zařazeno v porovnání s kategoriemi ostatními pouze velmi malé množství dokumentů. Ve všech případech se jednalo o zakládající akt agentury, ostatní nalezené právní předpisy už se mezi jednotlivými agenturami odlišovaly.

Celkem bylo tedy ke dni 24. 4. 2012 nashromážděno 3362 dokumentů. Pokud sečteme výsledky všech tří agentur, můžeme konstatovat, že do kategorie Obecné informace bylo dohromady zařazeno 900 dokumentů. Pouze 4 z nich byly dostupné ve všech třech sledovaných jazycích, což představuje zhruba 0,4 %. Nejvyšší podíl dokumentů potom byl dostupný pouze v jazyce anglickém, jednalo se o 82 %. Do druhé a nejobsáhlejší kategorie Dokumenty vztahující se k činnosti agentury bylo zařazeno 2397 dokumentů. V českém, francouzském a anglickém jazyce dohromady jich bylo dostupných 111, což činí celkem 4,6 %. I v této kategorii měly výraznou převahu dokumenty dostupné pouze v angličtině, těch se tady vyskytlo celkem 1791, tedy 74,7 %. Poslední kategorie Legislativa byla počtem dokumentů výrazně nejchudší, mohlo jich do ní být zařazeno pouze 65. Nicméně výsledky jazykové dostupnosti jsou v této kategorii v porovnání se dvěma předešlými zcela odlišné. Ve všech třech jazycích, tedy češtině, francouzštině a angličtině bylo dostupných 58 dokumentů, tedy 89,2 %. Zbýlých 10,8 % pak bylo možné dohledat i v angličtině a francouzštině. Vysoký podíl dokumentů dostupných nejen v těchto třech jazycích Evropské unie v této kategorii je možné vysvětlit jako důsledek toho, že právní předpisy jsou publikovány v Úředním věstníku Evropské unie, který je vydáván ve všech úředních jazycích Evropské unie.

Co se týče srovnání mezi jednotlivými agenturami, výrazně nejvíc dokumentů dostupných ve všech třech sledovaných jazycích bylo na stránkách Odrůdového úřadu Společenství a naopak nejméně jich bylo nalezeno na stránkách Ústavu EU pro bezpečnostní studia. Tím se tedy potvrdila druhá část mé hypotézy zformulované v úvodní části práce. Kromě legislativních dokumentů byla totiž i v českém jazyce dostupná některá oznámení týkající se žádostí o udělení odrůdových práv Společenství, o která mohou žádat i jazykově méně vybavení obyvatelé Evropské unie. Naproti tomu informace zveřejněné na stránkách Evropské agentury pro železnice a Ústavu EU pro bezpečnostní studia budou dle mého názoru vyhledávat spíše odborníci a lidé s vyšším vzděláním, ovládající některý ze světových jazyků.

Hlavním cílem této práce však bylo srovnání dostupnosti dokumentů v českém, francouzském a anglickém jazyce. V úvodu byla vyslovena hypotéza, že všechny dokumenty budou dostupné v angličtině, naprostá většina ve francouzštině a pouze nejdůležitější dokumenty a legislativu bude možné dohledat v češtině. První část této hypotézy se zcela nepotvrdila, v angličtině je sice dostupných 89,1 % dokumentů, nicméně zbylých téměř 11 % v ní dohledatelných není. Ani část hypotézy týkající se dostupnosti dokumentů ve francouzském jazyce se nepotvrdila. Ve francouzštině je totiž možné najít na internetových stránkách tří sledovaných agentur 18,9 % dokumentů, což je proti mému očekávání výrazně méně. Fakt, že tyto agentury mají sídlo ve Francii, jazykovou dostupnost dokumentů nijak výrazně neovlivnil. Naproti tomu má domněnka o tom, že v českém jazyce bude dostupná pouze legislativa a nejdůležitější dokumenty se potvrdila, pouhých 6,5 % dokumentů bylo dostupných i v češtině a jednalo se skutečně zejména o právní předpisy a dokumenty, které se nějakým způsobem blíže dotýkají obyvatel České republiky.

Určitým vysvětlením těchto výsledků by mohlo být uvědomění si toho, jaké postavení jednotlivé jazyky mají. Čeština se úředním jazykem Evropské unie stala v roce 2004 a mluví se jí pouze v České republice. Francouzština je úředním jazykem Evropské unie od samého počátku, byla v ní sepsána již Pařížská smlouva v roce 1951 a je používána nejen ve Francii, ale také v Belgii a v Lucembursku. Je také považována za jeden ze tří pracovních jazyků Evropské unie, stejně tak jako angličtina. Ta se úředním jazykem EU stala po přistoupení Spojeného království v roce 1973, úředními jazyky je kromě Spojeného království ještě v Irsku a na Maltě. Nicméně právě angličtina je stále více považována za hlavní světový jazyk, velké množství lidí se učí právě ji a i v mnoha oborech je dominantním komunikačním prostředkem.

Podle principu mnohojazyčnosti by všechny dokumenty měly být dostupné ve všech úředních jazycích Evropské unie. Z výše uvedených výsledků je však možné konstatovat, že v případě agentur EU se sídlem ve Francii tomu tak není a rozdíly mezi počty dokumentů dostupných v jednotlivých třech sledovaných jazycích jsou poměrně velké. Výrazná převaha anglicky psaných dokumentů je sice důsledkem dominantního postavení angličtiny, kterého si v dnešní době není možné nevšimnout, nic to ovšem nemění na faktu, že ne všichni obyvatelé ji ovládají na takové úrovni, aby si byli schopni přečíst všechny dokumenty publikované na stránkách těchto agentur, které se mnohdy vyznačují poměrně odbornou slovní zásobou.

Resumé

Ce mémoire a pour objet l'étude de la mise en pratique du régime linguistique de l'Union européenne. La finalité première est d'analyser l'accessibilité linguistique de documents sur les sites Internet des Agences de l'Union européenne ayant leur siège en France.

Cependant, au préalable, il convenait d'encadrer le sujet et donc de décrire brièvement le cadre institutionnel de l'UE. Dans un premier temps, une présentation des institutions était nécessaire. Celles-ci sont divisées en cinq groupes et réparties selon leurs fonctions. On dénombre les institutions de base, les institutions financières, consultatives, interinstitutionnelles et enfin celles décentralisées. Les Agences de l'UE font partie du dernier groupe. Ces dernières ont été créées dans un but de décentralisation géographique et pour faire face à des tâches techniques ou scientifiques. Dans un second temps, ont été plus spécifiquement présentées les agences qui ont leur siège en France: il s'agit de l'Office Communautaire des Variétés Végétales, de l'Agence ferroviaire européenne et de l'Institut d'études de sécurité de l'Union européenne. L'Office Communautaire des Variétés Végétales siège à Angers et a été créé en 1994 afin de protéger la propriété intellectuelle relative à la création de nouvelles espèces végétales. L'Agence ferroviaire européenne siège à Valenciennes et a été créée en 2006 pour élaborer des normes techniques communes et pour renforcer la sécurité de trains. Enfin, l'Institut d'études de sécurité de l'Union européenne a son siège à Paris. Il a été créé en 2001 pour développer et à faire connaître la politique étrangère et de sécurité commune. Il mène des recherches sur les questions de la sécurité qui concernent l'UE.

Le chapitre suivant décrit le régime linguistique de l'Union européenne. La devise européenne est la suivante: „Unie dans la diversité“. L'un des signes les plus évidents de cette diversité est le nombre de langues parlées au sein de l'UE. Le respect de la diversité linguistique est un des principes fondamentaux de l'UE, que l'on peut retrouver aussi dans la Charte des Droits fondamentaux de l'Union européenne. Le régime linguistique de l'UE est fixé par le règlement numéro 1 de 1958. Au total, l'UE a vingt-trois langues officielles qui ont le même statut. Tout citoyen a le droit de s'adresser aux institutions de l'Union européenne dans une de ces langues officielles et de recevoir une réponse dans la même langue. De même, tous les documents législatifs de l'Union sont publiés dans chacune de ces langues. Les 23 langues sont considérées comme des langues officielles et authentiques alors que seulement, quelques-unes

d'entre elles sont ce que l'on nomme des langues de travail (c'est-à-dire celles utilisées pour la communication entre employés). Seules 3 langues sont surtout utilisées comme langues de travail: l'anglais, le français et l'allemand. Outre ces 23 langues officielles, de nombreuses langues régionales et minoritaires sont parlées en Europe. L'UE soutient leur utilisation parce qu'elles font partie du patrimoine culturel. Notons encore que l'UE encourage également ses citoyens à apprendre les langues étrangères.

Le travail de fond de cette étude se trouve dans la deuxième partie consacrée à l'analyse de l'accessibilité de documents en tchèque, anglais et français, sur les sites Internet de l'Office communautaire des variétés végétales (www.cpvo.europa.eu), de l'Agence ferroviaire européenne (www.era.europa.eu) et de l'Union européenne (www.iss.europa.eu). Tout d'abord, une description de la structure de ces sites s'imposait. D'emblée, il apparaît que seuls les sites de l'Office communautaire des variétés végétales sont plus ou moins accessibles dans presque toutes les langues officielles de l'UE. Les sites de l'Institut d'études de sécurité ne le sont qu'en anglais et en français. Quant aux sites de l'Agence ferroviaire européenne, ils n'existent seulement qu'en anglais. Afin d'effectuer une analyse de l'accessibilité des documents, il a été choisi de répartir les documents en 3 catégories, de sorte que les résultats puissent être comparés entre les agences. La première catégorie est relative aux documents d'informations générales, la seconde concerne les documents liés à l'activité principale des agences et la troisième regroupe la législation. Afin de mettre en lumière les résultats obtenus, ceux-ci sont présentés sur des tableaux et des graphiques. Au total 3362 documents ont été trouvés. Les documents accessibles dans les trois langues se situent essentiellement dans la troisième catégorie „la Législation“. C'est d'ailleurs assez compréhensible puisque la législation européenne doit être publiée dans la série L du Journal officiel de l'Union européenne traduite dans les 23 langues officielles de l'Union européenne. À l'opposé de cette catégorie, la catégorie d'Informations générales contient très peu de documents accessibles à la fois en langue tchèque, française et anglaise. En ce qui concerne la comparaison des agences, c'est l'Office Communautaire des variétés végétales qui publie le plus grand nombre de documents dans les trois langues examinées. Selon moi, ceci s'explique par la nature du travail de cette agence et également par le fait que le grand public puisse déposer une demande de protection communautaire de variété végétale. A contrario, en raison de leur objet même, les deux autres agences ont pour principaux destinataires des spécialistes et des individus qui ont

une meilleure formation, et qui pourraient donc maîtriser une des langues les plus utilisées.

Le but principal de ce mémoire a été de comparer l'accessibilité de documents en tchèque, français et anglais. D'après les résultats obtenus, 89,1% de documents ont été accessibles en anglais, 18,9 % en français et seulement 6,5 % en tchèque. La faible représentation de documents en tchèque peut s'expliquer par le fait, que le tchèque est devenu la langue officielle de l'Union européenne en 2004, c'est à dire beaucoup plus tard que le français et l'anglais. De plus, le tchèque n'est parlé qu'en République tchèque. Ce qui est étonnant, c'est la grande différence entre le nombre de documents accessible en anglais et en français. Le français est une langue officielle de l'Union européenne depuis 1951 et l'anglais depuis 1973, et les deux sont considérés comme des langues de travail. L'importance de l'anglais, non seulement dans le monde professionnel est aujourd'hui incontestable. Néanmoins car les trois agences ont leur siège en France, il paraîtrait logique que la majorité de documents soit accessible également en français.

Pour conclure, il ressort de cette étude que ces trois agences ne respectent pas toujours le principe du multilinguisme puisqu'il existe de grosses différences entre le nombre de documents accessibles en anglais et dans les autres langues .

Glosář

Dvojjazyčný česko-francouzský glosář obsahuje klíčová slova a slovní spojení této bakalářské práce. Vybrány do něj byly zejména pojmy vztahující se tématu mnohojazyčnosti Evropské unie nebo k činnosti agentur, jejichž webovým stránkám se tato práce věnuje. Termíny v něm jsou zařazeny abecedně dle české části. Byl zpracován s pomocí Čtyřjazyčného slovníku práva Evropských společenství a internetových stránek, www.eur-lex.europa.eu, www.isap.vlada.cz, www.europa.eu, www.cpvo.europa.eu, www.era.europa.eu a www.iss.europa.eu.

ČESKÝ TERMÍN	FRANCOUZSKÝ TERMÍN
Agentury Evropské unie	Les agences de l'Union européenne
Amsterodamská smlouva	Le traité d'Amsterdam
Anglický jazyk	La langue anglaise
Autentické jazyky	Les langues authentiques
Bezpečnost	La sécurité
Český jazyk	La langue tchèque
Členské státy	Les états membres
Evropská agentura pro železnice	L'Agence ferroviaire européenne
Evropský systém řízení železničního provozu	Le système européen de gestion du trafic ferroviaire
Evropská unie	L'Union européenne
Francouzský jazyk	La langue française
Institucionální rámec	Le cadre institutionnel
Internetové stránky	Les sites Internet

Interoperabilita	L'interopérabilité
Jazykový režim	Le régime linguistique
Jazyková rozmanitost	La diversité linguistique
Listina základních práv Evropské unie	La Charte des Droits fondamentaux de l'Union européenne
Mnohojazyčnost	Le multilinguisme
Nařízení	Le règlement
Odborné způsobilosti	Les compétences professionnelles
Odrůdový úřad Společenství	L'Office Communautaire des Variétés Végétales
Odrůdová práva Společenství	Les droits de l'obtention végétale
Odvolací senát	La Chambre de recours
Předkládání rostlinného materiálu	La soumission du matériel végétal
Rada Evropy	Le conseil de l'Europe
Regionální a menšinové jazyky	Les langues régionales et minoritaires
Směrnice	La directive
Smlouva o založení Evropského společenství pro atomovou energii	Le traité instituant la Communauté européenne de l'énergie atomique
Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství	Le traité instituant la Communauté économique européenne
Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli	Le traité instituant la Communauté européenne du charbon et de l'acier
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	La politique étrangère et de Sécurité commune
Správní rada	Le Conseil d'administration
Technické protokoly	Les protocoles techniques

Úřední jazyk	La langue officielle
Úřední věstník	Le Journal officiel de l'Union européenne
Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia	L'Institut d'études de sécurité de l'Union européenne
Výbory	Les Comités
Výroční zpráva	Le rapport annuel
Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku	Le haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité
Výzkumní pracovníci	Les chargés de recherche
Vzájemné uznávání vozidel	L'acceptation croisée des véhicules

Použité zdroje

Literatura:

Francouzsko-český, česko-francouzský velký slovník. 1. vyd. Brno: Lingea, 2007, 1375 s. ISBN 978-80-87062-05-0.

KŘEPELKA, Filip. *Mnohojazyčnost Evropské unie a její důsledky pro českou právní praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 130 s. ISBN 978-80-210-4298-8.

Řeč pro Evropu: Jazyky v Evropské unii. Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2008, 16 s. ISBN 978-92-79-09155-1.

SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2010, 308 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-313-4.

ŠÍŠKOVÁ, Naděžda a Václav STEHLÍK. *Evropské právo 1: Ústavní základy Evropské unie*. Praha: Linde, 2007, 312 s. ISBN 978-80-7201-680-8.

TICHÝ, Luboš. A KOL. *Evropské právo*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2006, 897 s. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-7179-430-9.

TICHÝ, Luboš, Richard KRÁL, Jiří ZEMÁNEK a Pavel SVOBODA. *Čtyřjazyčný slovník práva Evropských společenství*. 2. upravené vydání. Praha: Linde, 1999, 230 s. ISBN 80-7201-151-0

TÝČ, Vladimír. *Základy práva Evropské unie pro ekonomy*. 4. vyd. Praha: Linde, 2004, 306 s. ISBN 80-7201-478-1.

ZBÍRAL, Robert. *Institucionální rámec Evropské unie: Právně-politologický pohled*. Praha: Linde, 2007, 239 s. Vysokoškolské právnické učebnice. ISBN 978-80-7201-682-2.

Právní předpisy:

Amsterodamská smlouva. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/pdf/amsterodamska_smlouva_cs.pdf

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii. In: *Úřední věstník Evropské unie C 83/13* z 30.3.2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0013:0046:CS:PDF>

Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii. In: *Úřední věstník Evropské unie 83/13* z 30.3.2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0013:0046:CS:PDF>

Listina základních práv Evropské unie. In: *Úřední věstník Evropské unie C 83/389* z 30.3.2010. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:CS:PDF>

Nařízení č.1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství. In: *Úřední věstník Evropské unie L 17* z 6.10.1958. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/consleg/1958/R/01958R0001-20070101-cs.pdf>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 881/2004 ze dne 29. dubna 2004 o zřízení Evropské agentury pro železnice. In: *Úřední věstník Evropské unie L164/1* z 30.4.2004. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:07:08:32004R0881:CS:PDF>

Nařízení Rady č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství. In: *Úřední věstník L 227* z 1.9.1994. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1994R2100:20080131:CS:PDF>

Nařízení Rady (ES) č.58/2003 ze dne 19. prosince 2002, kterým se stanoví statut výkonných agentur pověřených některými úkoly správy programů Společenství. In: *Úřední věstník Evropské unie L 11/1* z 16.1.2003. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:01:04:32003R0058:CS:PDF>

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/754-smlouva_o_es.pdf

Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli. Dostupné z: http://www.euroskop.cz/gallery/2/753-smlouva_o_esuo.pdf

Společná akce Rady ze dne 20. července 2001 o zřízení Ústavu Evropské unie pro studium bezpečnosti. In: *Úřední věstník L 200* z 25.7.2001. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001E0554:20061221:CS:PDF>

Internetové zdroje:

Agentury a decentralizované orgány: Regulační agentury a orgány. *Evropa: Portál Evropské unie* [online].[cit.2012-03-01]. Dostupné z: http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/index_cs.htm

Agentury a decentralizované orgány: Výkonné agentury. *Evropa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z:

http://europa.eu/agencies/executive_agencies/index_cs.htm

Catalan: A language of Spain. *Ethnologue: Languages of the World* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.ethnologue.org/show_language.asp?code=cat

Databáze Závazné termíny. *ISAP: Informační systém pro implementaci práva EU* [online]. [cit. 2012-04-13]. Dostupné z:

<http://isap.vlada.cz/dul/zavaznet.nsf/ca?OpenView&Start=21>

Evropská agentura pro železnice. Dostupné z: <http://www.era.europa.eu>

Evropská charta menšinových či regionálních jazyků. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/assets/ministerstvo/Evropska-charta-regionalnich-ci-mensinovyh-jazyku.pdf>

Explanatory note. *Community Plant Variety Office* [online]. [cit. 2012-04-11]. Dostupné z: http://www.cpvo.europa.eu/documents/infodd/SII_CS.pdf

EUR-Lex: Přístup k právu Evropské unie [online]. [cit. 2012-04 -13]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>

Frequently asked questions about DG Translation. *European Commission* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/translation/faq/index_en.htm

Institucionální rovnováha a demokratická legitimita. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/information/glossary/term_47_cs.htm

Interinstitucionální orgány. *Evropa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/interinstitutional-bodies/index_cs.htm

Jazyková politika. *Evropský parlament* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/culture/article_7316_cs.htm

Languages of Luxembourg. *Ethnologue: Languages of the World* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://www.ethnologue.org/show_country.asp?name=LU

Odrůdový úřad Společenství. Dostupné z: <http://www.cpvo.europa.eu>

Produkty pro regionální a menšinové jazyky. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/rml-products_cs.htm

Překlady v Komisi: situace dva roky po rozšíření. *Europa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/06/173&format=HTML&aged=1&language=CS&guiLanguage=en>

The European Commission's in-house translation service. *European Commission* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/translation/whoweare/index_en.htm

Tlumočení: O nás. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/scic/about-dg-interpretation/index_cs.htm

Úřední jazyky EU. *Evropská komise* [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/languages/languages-of-europe/eu-languages_cs.htm

Ústav Evropské unie pro bezpečnostní studia. Dostupné z: <http://www.iss.europa.eu>

Základní informace o Evropské unii. *Europa: Portál Evropské unie* [online]. [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: http://europa.eu/about-eu/basic-information/index_cs.htm

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázky

Obrázek č. 1: Úvodní strana české verze internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství.....	30
Obrázek č. 2: Úvodní strana anglické verze internetových stránek Odrůdového úřadu Společenství.....	31
Obrázek č. 3: Úvodní strana internetových stránek Evropské agentury pro železnice...	40
Obrázek č. 4: Úvodní strana internetových stránek Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia	49

Tabulky

Tabulka č. 1: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na internetových stránkách Odrůdového úřadu Společenství.....	34
Tabulka č. 2: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Odrůdového úřadu Společenství	36
Tabulka č. 3: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Odrůdového úřadu Společenství.....	37
Tabulka č. 4: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice.....	43
Tabulka č. 5: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice	44
Tabulka č. 6: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na internetových stránkách Evropské agentury pro železnice.....	46
Tabulka č. 7: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia	52
Tabulka č. 8: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia.....	53
Tabulka č. 9: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia	54

Grafy

Graf č. 1: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Odrůdového úřadu Společenství	35
Graf č. 2: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Odrůdového úřadu Společenství	37
Graf č. 3: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Odrůdového úřadu Společenství.....	38
Graf č. 4: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Odrůdového úřadu Společenství.....	39
Graf č. 5: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Evropské agentury pro železnice	43
Graf č. 6: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Evropské agentury pro železnice	45
Graf č. 7: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Evropské agentury pro železnice	46
Graf č. 8: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Evropské agentury pro železnice.....	47
Graf č. 9: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Evropské agentury pro železnice	48
Graf č. 10: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Obecné informace na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia	52
Graf č. 11: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Dokumenty vztahující se k činnosti agentury na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia.....	54
Graf č. 12: Jazyková dostupnost dokumentů v kategorii Legislativa na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia.....	55
Graf č. 13: Celková jazyková dostupnost dokumentů v jednotlivých kategoriích na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia	56
Graf č. 14: Jazykové zastoupení dokumentů dostupných na stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia.....	56

Příloha – Tabulky nalezených dokumentů

Vzhledem k velkému množství nalezených dokumentů není možné je na tomto místě všechny vyjmenovat, proto jsem se rozhodla uvést alespoň následující tabulky, s jejichž pomocí jsem získala kvantitativní výsledky dostupných dokumentů. Jsou v nich uvedeny všechny odkazy a pododkazy z menu internetových stránek jednotlivých agentur v pořadí, ve kterém byly procházeny a počet dokumentů, které pod nimi byly nalezeny. Kurzívou je vyznačen český překlad, který byl použit i v textu práce, za lomítkem je potom původní název v angličtině. Poslední sloupec zobrazuje, zda byly dokumenty zařazeny do skupiny Obecné informace (A), Dokumenty vztahující se k činnosti (B) nebo Legislativa (C).

Tabulka dokumentů nalezených na webových stránkách Odrůdového úřadu Společenství

Odkaz	Počet nalezených dokumentů	Kategorie
<i>O CPVO / About the CPVO</i>	-	-
<i>Úkol / Its mission</i>	3	A
<i>Správní rada / Administrative Council</i>	4	A
<i>Organizační struktura / Organization Chart</i>	1	A
<i>Kontakt / Contact and location</i>	1	A
<i>Statistiky / Statistics</i>	3	A
<i>Financování / Financing</i>	16	A
<i>Veřejné zakázky / Calls for tenders</i>	2	A
<i>Volné pracovní pozice / Vacancies</i>	2	A
<i>Novinky / News</i>	-	-
<i>Konference a zvláštní události / Conferences and Special Events</i>	60	A
<i>Technická oznámení / Technical Announcements</i>	2	A

<i>Tiskové zprávy a sdělení / Press Releases and Communications</i>	16	A
<i>Zpravodaj / Newsletters</i>	2	A
<i>Podání žádosti / Filling an application</i>	-	-
<i>Online formuláře / Online forms</i>	8	B
<i>Technické dotazníky / Technical questionnaires</i>	-	-
- <i>Zemědělské druhy / Agricultural species</i>	35	B
- <i>Okrasné druhy / Ornamental species</i>	90	B
- <i>Ovocné druhy / Fruit species</i>	36	B
- <i>Zeleninové druhy / Vegetable species</i>	48	B
<i>Online přihlášky / Online applications</i>	1	B
<i>Poznámky pro žadatele / Notes for applicants</i>	4	B
<i>Technické zkoušení / Technical examinations</i>	-	-
<i>Předkládání materiálu / Submission of plant material</i>	5	B
<i>Technické protokoly / Technical protocols</i>	1	B
- <i>Zemědělské druhy / Agricultural species</i>	17	B
- <i>Okrasné druhy / Ornamental species</i>	57	B
- <i>Ovocné druhy / Fruit species</i>	26	B
- <i>Zeleninové druhy / Vegetable species</i>	45	B
<i>Důležitá oznámení / Important announcements</i>	41	B
<i>Externí odborníci / External experts</i>	1	B
<i>Platby / Payment</i>	-	-
<i>Bankovní spojení / Bank details</i>	1	B
<i>Účty žadatelů / Charge accounts</i>	3	B
<i>Poplatky / Applicable fees</i>	4	B

Odrůdová práva Společenství / Community Plant Variety Rights	-	-
<i>Platná legislativa / Legislation in Force</i>	27	25xC, 2xB
<i>Odvolací senát / Board of Appeal</i>	1	A
<i>Výbory / The Committees</i>	1	A
Dokumenty / Documents	-	-
<i>Přístup k dokumentům / Access to documents</i>	6	5xA , 1xC
<i>Úřední věstník / Official Gazette</i>	110	B
<i>Věstník S2 / S2 Gazette</i>	1	B
<i>Výroční zpráva / Annual reports</i>	21	A
<i>Hodnoticí zpráva / Evaluation reports</i>	3	A
<i>Projevy a články / Speeches and articles</i>	15	A
<i>Technické projekty / Technical Projects Reports</i>	8	A
<i>Podmínky pro pověřování / Entrustment Requirements</i>	1	A
<i>Příručka o auditu kvality / QAS Procedure Manual</i>	1	A
Databáze / Databases	-	-
<i>Žádosti a udělená práva / Applications and Titles in Force</i>	1	B
<i>Vyhledávač Odrůdového úřadu / CPVO Variety Finder</i>	2	B
Celkem dokumentů	733	-

Tabulka dokumentů nalezených na webových stránkách Evropské agentury pro železnice

Odkaz	Počet nalezených dokumentů	Kategorie
<i>Agentura / The Agency</i>	2	A
<i>Správní rada / Administrative Board</i>	1	A
- <i>Členové správní rady / Administrative Board members</i>	1	A
- <i>Rozhodnutí / Decisions</i>	128	A
<i>Rozpočet / Budget and Accounts</i>	1	A
<i>Spolupráce / Cooperation</i>	1	A
- <i>Komise / Commission</i>	1	A
- <i>Vlády / Governments</i>	1	A
<i>Zúčastněné strany / Associations of Stakeholders</i>	1	A
<i>Práce / Jobs</i>	1	A
- <i>Volné pracovní pozice / Open Vacancies</i>	2	A
- <i>Dřívější volné pracovní pozice / Previous Vacancies</i>	182	A
- <i>Důležité informace pro uchazeče / Important Information for Candidates</i>	3	2xA, 1xC
- <i>Nezávislí odborníci / Independent Experts</i>	6	A
- <i>Stáže / Traineeship</i>	1	A
<i>Organizace / Organization</i>	3	A
- <i>Výkonný ředitel / Executive Director</i>	1	A
<i>Zakázky / Procurement</i>	7	A
- <i>Pod 60 000 € / Procedures below 60 000€</i>	2	A
- <i>Nad 60 000 € / Procedures above 60 000 €</i>	14	A
<i>Hodnoty a úkoly / Values and Missions</i>	1	A

Hlavní aktivity / Core activities	1	B
<i>Vzájemné schvalování / Cross acceptance</i>	2	1xB, 1xC
- <i>Proces schvalování / Authorisation Processes Sector</i>	1	B
- <i>Technické hodnocení/ Technical Evaluation Sector</i>	26	B
<i>Ekonomické hodnocení / Economic Evaluation</i>	1	B
ERTMS	1	B
- <i>Současná základní linie systému ERTMS/ ERTMS Current Baseline</i>	106	105xB, 1xC
- <i>Zpráva řízení změn/ Change Control Management</i>	12	B
- <i>Doporučení a studie / Recommendations and Studies</i>	37	B
- <i>Odborná stanoviska / Technical Opinions</i>	2	B
- <i>Podklady / Supporting Documents</i>	1	B
- IRCE 2011 GSM-R conference	20	B
<i>Interoperabilita / Interoperability</i>	1	B
- <i>Technické specifikace / Technical Specifications for Interoperability</i>	41	B
- <i>Odborné způsobilosti / Vocational competencies</i>	5	1xB, 4xC
- <i>Dvouletá zpráva o vývoji interoperability / Interoperability biennial report</i>	3	B
- <i>Vzájemné hodnocení / Peer review</i>	1	B
- <i>Spolupráce s organizacemi / Cooperation with organizations</i>	1	B
- <i>Dokumenty / Documents</i>	28	7xB, 21xC
<i>Bezpečnost / Safety</i>	1	1xB
- <i>Zprávy o bezpečnosti / Safety Reporting</i>	44	42xB, 2xC
- <i>Posouzení bezpečnosti / Safety Assessment</i>	23	22xB, 1xC
- <i>Osvědčení o bezpečnosti/ Safety Certification</i>	43	38xB, 5xC
- <i>Regulace bezpečnosti / Safety Regulation</i>	56	55xB, 1xC

- <i>Vnitrostátní bezpečnostní orgány / National Safety Authorities</i>	26	B
- <i>Licence/ Licences</i>	260	B
- <i>Vykolejení nákladních vlaků/ Freight train derailments</i>	2	B
<i>Registry /Registers</i>	1	B
<i>Konzultace / Consultations</i>	27	B
<i>Sdělení / Communication</i>	-	-
- <i>Novinky / News</i>	18	A
- <i>Události / Events</i>	16	A
- <i>Zpravodaj / Newsletter</i>	3	A
- <i>Knihovna médií / Media Library</i>	1	A
Celkem dokumentů	1171	-

Tabulka dokumentů nalezených na webových stránkách Ústavu Evropské unie pro bezpečnostní studia

Odkaz	Počet nalezených dokumentů	Kategorie
<i>Publikace / Publications</i>	-	-
Chaillot papers	127	B
<i>Knihy /Books</i>	17	B
Occasional papers	97	B
<i>Zprávy /Reports</i>	14	B
Policy Briefs	7	B
<i>Analýzy /Analysis</i>	237	B
<i>Názory /Opinion</i>	133	B
<i>Informační zpravodaj / Newsletters</i>	52	B
Barcelona 2010	7	B
<i>Aktivity /Activities</i>	-	-
<i>Konference / Conferences</i>	105	B
<i>Semináře /Seminars</i>	276	B
<i>Pracovní skupiny / Task Forces</i>	26	B
<i>Další události / Other Events</i>	9	B
<i>Regiony / Regions</i>	9	B
<i>Témata / Topics</i>	5	B
<i>O nás /About us</i>	4	2xA, 2xC
<i>Ředitel / Director</i>	2	A
<i>Výzkumní pracovníci / Research fellows</i>	8	A
<i>Volné pracovní pozice /Opportunities</i>	20	A
<i>Tisk / Press</i>	303	A
Celkem nalezeno	1458	-